

Schoolplan 2019-2023 oods de Holterenk

‘dromen, denken, durven, doen en doorzetten’

Een school met LEF!

Verrijkend Vakkundig Verbonden en Toekomstbestendig

Inhoud

INHOUD	2
INLEIDING	3
1. STICHTING ROOS.....	4
1.1 STRATEGISCH BELEIDSPLAN.....	4
1.2 IDENTITEIT, MISSIE EN VISIE STICHTING ROOS.....	4
1.3 AMBITIES STICHTING ROOS.....	5
2. ONDERWIJS, KWALITEIT EN INNOVATIE (VERRIJKEND)	6
2.1 HOE GEVEN WE ONS ONDERWIJS VORM?	6
2.2 HOE DRAGEN WE ZORG VOOR EEN GOED SOCIAAL KLIMAAT?	8
2.3 WAT LEREN DE LEERLINGEN BIJ ONS?	8
2.4 ONDERWIJSKWALITEIT IN ONTWIKKELING	8
3. PERSONEEL EN ORGANISATIE (VAKKUNDIG)	10
3.1 PROFESSIONALISERING	10
3.2 GOED WERKGEVERSCAP.....	10
3.3 EVENWICHTIGE TEAMS	11
4. MAATSCHAPPIJ (VERBONDEN)	12
5. SCHOOLBESCHRIJVING EN STRATEGISCH BELEID.....	13
5.2 MISSIE, VISIE EN IDENTITEIT.....	14
5.3 AMBITIES.....	15
5.3.1 <i>Speerpunt 1: Toekomstgericht werken.....</i>	<i>16</i>
5.3.2 <i>Speerpunt 2: Samen .....</i>	<i>18</i>
5.3.3 <i>Speerpunt 3: Kwaliteit .....</i>	<i>19</i>
6. ONDERWIJSKUNDIG BELEID.....	23
6.1 OP1 ONDERWIJSAANBOD.....	23
6.2 OP2 ZICHT OP ONTWIKKELING.....	32
6.3 OP3. DIDACTISCH HANDELEN	36
6.4 OP4. (EXTRA) ONDERSTEUNING.....	41
6.5 OP6 SAMENWERKING	43
6.6 OP8. TOETSING EN AFSLUITING	48
6.7 SK1 VEILIGHEID & SK2 PEDAGOGISCH KLIMAAT.....	50
6.8 OR1 RESULTATEN	51
6.9 OR2. SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE COMPETENTIES.....	52
6.11 KA1 KWALITEITSZORG	52
6.12 KA2. KWALITEITSCULTUUR	53
6.13 KA3. VERANTWOORDING EN DIALOOG.....	54
6.14 ONDERWIJSPANNEN	55
ONDERWIJSPLAN TAAL EN TECHNISCH LEZEN GROEP EIND 4-8.....	55
ONDERWIJSPLAN SPELLING GROEP EIND 4-8.....	57
ONDERWIJSPLAN REKENEN GROEP 3-8.....	59
ONDERWIJSPLAN BEGRIJPEND LEZEN GROEP EIND 4-8	60
ALGEMENE ZORGAFSPRAKEN	63

Inleiding

De odbs de Holterenk te Holten is een van de 11 openbare scholen die valt onder Stichting ROOS. Stichting ROOS is een organisatie voor primair onderwijs in de gemeenten Rijssen-Holten, Hellendoorn, Wierden en Twenterand. Onder stichting ROOS vallen 11 basisscholen met 12 vestigingen die samen het onderwijs verzorgen aan ruim 1.300 leerlingen. De scholen zijn een kleurrijke ontmoetingsplek, waar ieder kind het beste uit zichzelf kan halen.

Dit schoolplan bevat een beschrijving van de koers die odbs de Holterenk de komende jaren wil varen om te blijven voorzien in eigentijds en toekomstgericht onderwijs; ambitieus, samen en op ontwikkeling gericht!

Het eerste deel van het schoolplan is voor alle scholen binnen Stichting ROOS gelijk. Dit deel bevat een korte schets van het strategisch beleidsplan van Stichting ROOS (hoofdstuk 1), de ambities die we hebben ten aanzien van onderwijskwaliteit (hoofdstuk 2), de wijze waarop we goed werkgeverschap vormgeven (hoofdstuk 3) en de wijze waarop we samen werken aan het onderwijs van vandaag, morgen en overmorgen (hoofdstuk 4). Voor het uitgebreide strategisch beleidsplan, zie: www.stichtingroos.nl.

In hoofdstuk 5 volgt een algemene beschrijving van onze school gevolgd door onze eigen identiteit, missie, visie en ambities om duidelijk te maken wat voor school wij willen zijn. Wij beschrijven onze ambitie op hoofdlijnen voor 2019-2023 en geven daarmee de schoolvertaling van het strategisch beleidsplan van Stichting ROOS op de aspecten verrijkend, vakkundig en verbonden. Deze ambities worden jaarlijks in een gespecificeerd jaarplan SMART uitgewerkt.

In hoofdstuk zeven beschrijven wij de onderwijskundige vormgeving van ons onderwijs. Wij beschrijven hierin onder andere ons schoolbeleid ten aanzien van het pedagogisch en didactisch klimaat, ons veiligheidsbeleid en hoe wij omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Dit schoolplan 2019-2023 is ontwikkeld in samenwerking met de leerlingen, ouders en het gehele team van onze school.

In juni 2019 is dit schoolplan door het teamteam en de MR formeel vastgesteld.

1. Stichting ROOS

1.1 Strategisch beleidsplan

Het strategisch beleidsplan 'Eigentijds en toekomstgericht onderwijs' van Stichting ROOS is de onderlegger voor de richting waarin de elf scholen samen willen koersen. In dit plan heeft het bestuur van Stichting ROOS weergegeven waar zij voor staat, welke strategische keuzes zij maakt voor de komende beleidsperiode en welke thema's in 2019-2023 centraal staan.

Het strategisch beleidsplan 2019-2023 is richtinggevend en kaderstellend voor de schoolplannen en jaarplannen 2019-2023 van de scholen binnen onze stichting. De inkleuring, met andere woorden de vertaling in concrete acties, vindt op schoolniveau plaats. De specifieke keuzen en de uitvoering daarvan kunnen op schoolniveau verschillen, omdat het juist de bedoeling is dat schoolontwikkeling aansluit bij de eigen ambities en de verandercapaciteit van de scholen zelf.

1.2 Identiteit, missie en visie Stichting ROOS

De missie, visie en kernwaarden van stichting ROOS zijn een belangrijk uitgangspunt in ons beleid. In onze missie is vastgelegd waar wij voor staan en in onze visie waar wij gezamenlijk voor willen gaan. De kernwaarden van stichting ROOS zijn onze belangrijkste waarden, ze verschaffen houvast voor onze houding en gedrag.

Missie

ROOS biedt eigentijds en toekomstgericht openbaar onderwijs, waarbij kennisontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonsvorming nauw zijn verbonden met als doel ieder kind de best mogelijke basis te bieden voor de toekomst.

Visie

Kinderen verschillen en dat is normaal! Binnen de ROOS-scholen hechten we veel waarde aan een brede ontwikkeling van kinderen. Vanzelfsprekend is de basis op orde (taal, rekenen en sociaal-emotioneel). De ROOS-scholen leggen daar bovenop hun schooleigen ambities. We leggen de lat hoog, zowel voor onszelf als voor de kinderen, maar we zijn ook realistisch in wat onze mogelijkheden zijn. We zoeken naar een goede balans tussen de drie kernopdrachten van het onderwijs:

- Kennisontwikkeling: kennis en vaardigheden verwerven
- Maatschappelijke vorming: leren omgaan met anderen, deelnemen aan de samenleving
- Persoonsvorming: worden wie je bent, je talenten ontwikkelen, eigen keuzes leren maken

Naast aandacht voor de basisvaardigheden, is er volop aandacht voor de verschillende kennisdomeinen: kunst & cultuur, mens & maatschappij, wetenschap & technologie, burgerschap en sport. Waar mogelijk doen we dat in samenhang. Op de ROOS-scholen is ook volop aandacht voor de vakoverstijgende vaardigheden als samenwerken, creativiteit en kritisch denken.

We hechten veel waarde aan een sterk pedagogisch klimaat, waarin leerlingen, personeel en ouders met plezier en zin samen werken aan goed onderwijs, waarbij ruimte is voor eigenaarschap.

Binnen de ROOS-scholen willen we recht doen aan verschillen tussen kinderen, zowel naar de onder- als naar de bovenkant, naar tempo, didactiek, tijd en aanbod. We streven naar een stevige basis voor iedereen, waarbij ruimte is om eigen kennis en vaardigheden te verdiepen en te verbreden (verrijken), met eigen mogelijkheden en interesses als leidraad en waarbij leerlingen worden toegerust om bij te dragen aan een betere wereld: vrediger, gelukkiger, gezonder en duurzamer.

Kernwaarden

- Wij zijn open en eerlijk en gaan uit van wederzijds vertrouwen
- Wij werken samen met ouders en kinderen, vanuit ieders deskundigheid
- Wij vormen samen een kleurrijke ontmoetingsplek, bij ons zijn alle kinderen welkom!

1.3 Ambities Stichting ROOS

Leerlingen, ouders en de teams hebben belangrijke bouwstenen aangeleverd, gericht op wat we de komende jaren willen borgen en wat ontwikkeling behoeft. Daarnaast is onze externe omgeving verkend; wat komt er de komende jaren op ons af en waar willen we wat mee? Dat is zowel voor de afzonderlijke scholen gedaan, als voor alle scholen gezamenlijk.

Deze opbrengsten vormen zowel de basis voor het strategisch beleidsplan 2019-2023 op bestuursniveau als voor het voorliggende schoolplan van onze school.

De brede ambities van Stichting ROOS zijn geordend op vier thema's:

1. Onderwijs, kwaliteit en innovatie (Verrijkend)
2. Personeel en organisatie (Vakkundig)
3. Maatschappij (Verbonden)
4. Financiën, beheer en organisatie (Toekomstbestendig)

De belangrijkste ambities staan beknopt beschreven in de komende drie hoofdstukken. Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar het koersplan 'Eigentijds en toekomstgericht onderwijs'. In hoofdstuk 5 beschrijven we de ambities van odbs de Holterenk die hiervan zijn afgeleid.

2. Onderwijs, kwaliteit en innovatie (Verrijkend)

2.1 Hoe geven we ons onderwijs vorm?

We vinden het belangrijk dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Om dit te kunnen realiseren wordt het onderwijs continu afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.

Het onderwijsprogramma

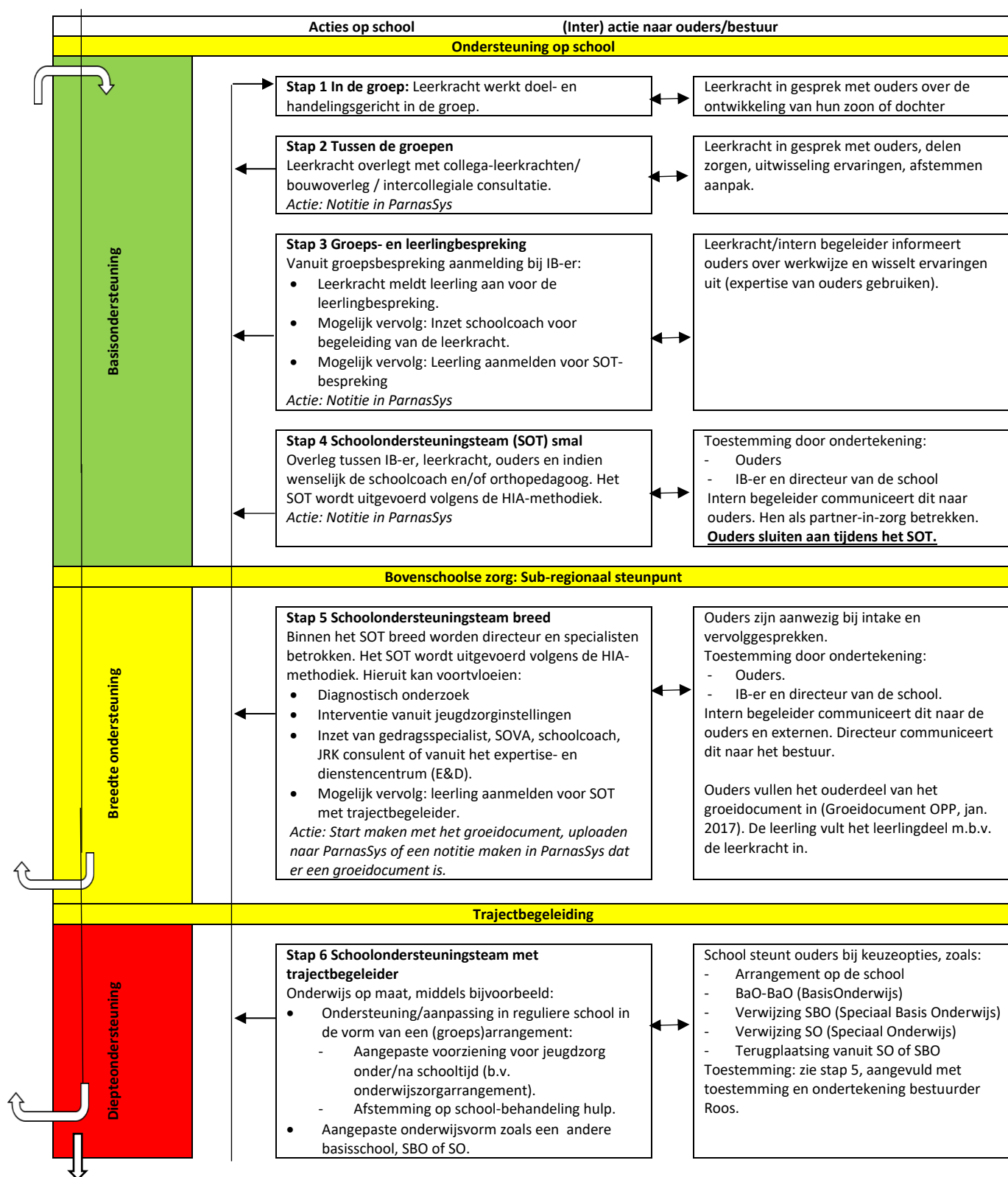
Het onderwijsaanbod op onze scholen is kerndoelendekkend en richt zich op het behalen van de referentieniveaus 1F & 1S (rekenen) en 1F & 2F (Nederlands; lezen en taalverzorging). Per leerling wordt nagegaan welke referentieniveaus passend zijn en welk aanbod hiervoor nodig is. Er wordt gewerkt met verschillende ict-middelen, eigentijdse methoden en methode-onafhankelijke leerlijnen. Leerkrachten houden zicht op de ontwikkeling van de leerlingen door analyses van opbrengsten, observaties en gesprekken met leerlingen. Op basis daarvan, stemt de leerkracht het didactisch handelen af op wat de leerling nodig heeft (sociaal-emotioneel) en hoe de leerling leert (welke instructie wordt gegeven). Op deze wijze realiseren we dat de basiskwaliteit op orde is (taal, rekenen en sociaal-emotioneel).

Naast deze basis is er aandacht voor de brede ontwikkeling van leerlingen. Dit richt zich bijvoorbeeld op kunst & cultuur, wetenschap & technologie, bewegen & sport, Engels en/of burgerschap. De aandacht die wordt besteed aan de brede ontwikkeling vindt zoveel mogelijk plaats in samenhang met het versterken van vakoverstijgende vaardigheden (21^e eeuwse vaardigheden) als samenwerken, zelfregulatie of ict-vaardigheden. Binnen het onderwijsprogramma is hierdoor een goede balans gerealiseerd tussen kennisontwikkeling, creatieve ontwikkeling, maatschappelijke toerusting en persoonsvorming.

Binnen Stichting ROOS richt iedere school zich naast de te realiseren basiskwaliteit op minimaal één aspect als eigen ambitie legt hierover verantwoording af.

Verschillen tussen leerlingen

Om leerlingen een ononderbroken ontwikkeling te bieden, gaan we in op en moeten we rekening houden met verschillen tussen leerlingen. Om dit te kunnen realiseren monitoren en analyseren onze scholen de opbrengsten op cognitief en sociaal-emotioneel gebied met toetsen, observaties en gesprekken. Resultaten en inzichten geven richting aan vervolgstappen om de kwaliteit van ons onderwijs te versterken. Op deze wijze hebben we de ontwikkeling van leerlingen goed in kaart en kan passend onderwijs voor iedere leerling worden geboden. Instructies die we geven, zijn interactief en gedifferentieerd én passend bij de fase van ontwikkeling van de leerling op dat moment. Waar nodig wordt extra ondersteuning geboden. Binnen Stichting ROOS hanteren we de volgende niveaus van ondersteuning: basis, breedte en diepte (zie figuur 1).

Figuur 1: Eén-zorg route binnen stichting ROOS

2.2 Hoe dragen we zorg voor een goed sociaal klimaat?

Binnen Stichting ROOS hechten we grote waarde aan een sterk pedagogisch en veilig klimaat, waarin leerlingen, personeel en ouders met plezier en zin samen werken aan goed onderwijs. Daarbinnen is ruimte voor eigenheid en eigenaarschap.

Naast een effectief veiligheidsbeleid zijn op al onze scholen een vertrouwenspersoon, een interne aandacht functionaris en anti-pestcoördinator aanwezig die er mede voor zorgdragen dat het pedagogisch klimaat en de veiligheid voor eenieder zo optimaal mogelijk is. Om dit na te kunnen gaan, wordt jaarlijks de sociale veiligheid gemonitord bij de leerlingen, wordt jaarlijks de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en worden eens in de 3 jaar tevredenheidsonderzoeken uitgezet onder leerlingen, ouders en personeel. De opbrengsten van deze metingen leiden zo nodig tot aanpassingen in de klas of binnen de school.

2.3 Wat leren de leerlingen bij ons?

Iedere school behaalt basisvaardigheden op het gebied van taal en rekenen die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Iedere leerling behaalt een leerrendement op de basisvakken dat past bij zijn of haar persoonlijk perspectief. Naast een stevige basis op cognitief vlak streven we naar een bredere basis voor iedereen, waarbinnen gerealiseerd wordt eigen kennis en vaardigheden te verdiepen en te verbreden (verrijken), met eigen mogelijkheden en interesses als leidraad en waarbij leerlingen worden toegerust om bij te dragen aan een betere wereld: vrediger, gelukkiger, gezonder en duurzamer.

Leerlingen worden voorbereid op hun plek in de maatschappij, als mens en als burger door te participeren in hierop gerichte projecten zoals bijvoorbeeld; herdenkingen, projecten rond duurzaamheid of minderheden in de samenleving.

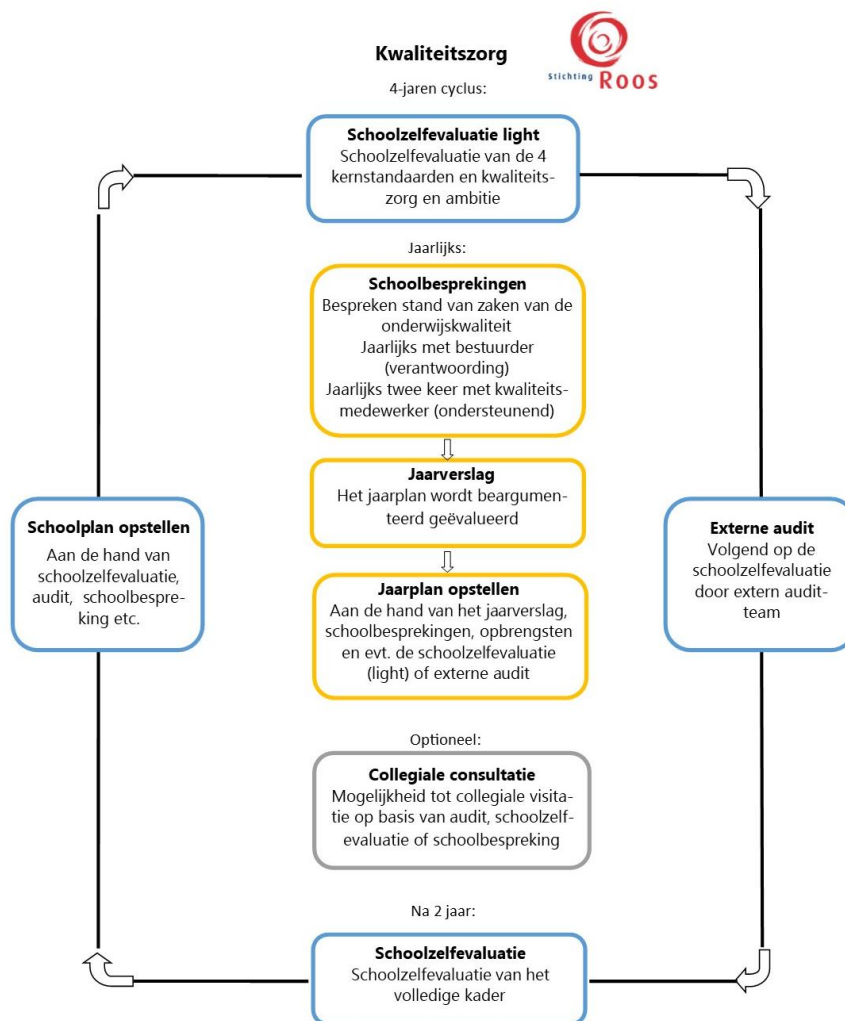
Daarnaast vinden we het belangrijk dat leerlingen, ouders en ontvangende scholen in het voortgezet onderwijs een adequate aansluiting van onze leerlingen ervaren op het voortgezet onderwijs.

2.4 Onderwijskwaliteit in ontwikkeling

Dankzij de nieuwe manier van toezichthouden door de inspectie, komt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling hiervan veel meer bij het bestuur en haar scholen te liggen. Hiervoor is een kader ontwikkeld waarmee de kwaliteit van de stichting en haar scholen wordt gemonitord en gestimuleerd.

Hiervoor hanteren we een cyclische werkwijze (PDCA/PDSA), zowel op bestuurlijk, school- groeps- alsook op leerlingniveau. De werkwijze is in 2018 vastgesteld in het intern kwaliteitstoezicht van Stichting ROOS. De basis voor het kwaliteitstoezicht wordt gevormd door de Wet Primair Onderwijs, het onderzoekskader van de Onderwijsinspectie en het strategisch beleidsplan van Stichting ROOS. Aan de hand van deze drie bronnen zijn indicatoren opgesteld waarmee kan worden nagegaan of de stichting en haar scholen voldoen aan de basiskwaliteit en in hoeverre er wordt gewerkt aan de eigen aspecten van kwaliteit. Inhoudelijk liggen de kaders vast, waar wenselijk kunnen schoolspecifieke aspecten van kwaliteit worden toegevoegd aan de indicatoren. Het intern

kwaditeitskader kent verschillende componenten die in een grote cyclus van 4 jaar één of meermalen aan bod komen. Zo wordt op cyclische wijze de onderwijskwaliteit gemonitord en wordt ondersteuning geboden om deze kwaliteit te verbeteren of te versterken. De 4-jarige cyclus start met de schoolzelfevaluatie; hier komen interne ontwikkelpunten naar boven (PLAN), deze worden verwerkt in het schoolplan (DO). Na zo'n twee jaar volgt de schoolzelfevaluatie light (STUDY/CHECK) en de externe audit (ACT) waaruit nieuwe ontwikkelpunten komen voor nieuwe cyclus (PLAN-DO-STUDY/CHECK-ACT). De cyclus wordt idealiter doorlopen zoals in onderstaande figuur is weergegeven (figuur 2).

Figuur 2: Cyclische werkwijze kwaliteitszorg

De jaarlijkse cyclus bestaat uit de kwaliteitsgesprekken, het schrijven van het jaarverslag en het opstellen van het jaarplan. Het cyclisch proces van het intern kwaliteitstoezicht maakt dat de kwaliteit van het onderwijs continue aandacht heeft. Hierdoor kan de geboden kwaliteit worden behouden en versterkt en worden ontwikkelpunten tijdig opgemerkt en opgepakt binnen school en bestuur.

In deze schoolplanperiode bouwen we verder aan het interne kwaliteitstoezicht. Hierbij wordt de focus verlegd naar het verder versterken van de kwaliteitszorg op schoolniveau, waarbij ook de eigen aspecten van kwaliteit worden meegenomen.

3. Personeel en organisatie (Vakkundig)

3.1 Professionalisering

Binnen Stichting ROOS werken we voortdurend aan de kwaliteit van het primaire proces en aan de kwaliteit van de ondersteuning die hiervoor nodig is. Het koersplan 'Eigentijds en toekomstgericht onderwijs' en dit schoolplan dienen als basis voor onze professionalisering. Het is belangrijk de verbinding te leggen tussen schoolvisie, persoonlijke ontwikkeldoelen en ontwikkeldoelen in teams en professionele leergemeenschappen (PLG's).

Naast professionele ontwikkeling is 'duurzame inzetbaarheid' een belangrijk speerpunt. We streven naar wendbare professionals die met plezier, zin en passie het onderwijsvak uitoefenen en in staat zijn om eigentijds onderwijs van goede kwaliteit vorm te geven. Dat vraagt onder andere om goede pedagogische en didactische vaardigheden, een goed inzicht op de rol van ICT in het onderwijs en om kennis en vaardigheden gericht op talentontwikkeling van alle leerlingen. Daarbij moeten we blijven anticiperen op ontwikkelingen die op ons af komen, waaronder ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs, technologische ontwikkelingen, maar ook maatschappelijke ontwikkelingen zoals de sterke roep om aandacht voor duurzaamheid en vakoverstijgende vaardigheden.

We werken gericht aan de verbinding tussen doelen, ambities, ontwikkelingskansen en het realiseren van opbrengsten. We zetten in op het versterken van interne en externe netwerkvorming en het samen werken aan beter onderwijs: binnen scholen, tussen scholen en met de buitenwereld. Beleidsgroepen en professionele leergemeenschappen kunnen daaraan bijdragen. Scholen kunnen lokaal meer afstemmen en samenwerken, bijvoorbeeld door bepaalde functies te delen of door gezamenlijk beleid te ontwikkelen.

Stichting ROOS streeft ernaar dat leraren na 3 jaar ervaring basisbekwaam zijn en na 7 jaar zijn doorgegroeid tot vakbekwame leerkrachten. Dit wordt inzichtelijk door te werken met de digitale gesprekkencyclus waarin de competenties van leerkrachten zijn opgenomen en periodiek worden besproken. Stichting ROOS heeft voor startende leerkrachten een protocol opgesteld. Dit protocol voorziet in het begeleiden van startende leerkrachten met als doel leerkrachten te ondersteunen bij een goede start en uitval en/of uitstroom van leerkrachten te voorkomen.

3.2 Goed werkgeverschap

Stichting ROOS wil een goed werkgever zijn en hecht veel waarde aan het welbevinden van iedere medewerker. Daarom mag een medewerker aandacht verwachten voor zijn of haar welbevinden in de reguliere, dagelijkse contacten tussen medewerker en leidinggevende.

Ook mag de medewerker verwachten dat de leidinggevende/werkgever, naast organisatiebelang, het belang van de medewerker laat meespelen bij de te maken keuzes op het gebied van de vier A's: arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen, arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden.

Goed werkgeverschap vertaalt zich daarnaast in het effectief inzetten van de juiste personeelsinstrumenten. De bilaterale gesprekken en de gesprekscyclus bieden ruimte om zaken aan de orde te stellen die van invloed zijn op het persoonlijk welbevinden.

Van de medewerker mogen we natuurlijk ook wat verwachten. Zo verwachten wij dat onze medewerkers passie hebben voor hun werk en verantwoordelijkheid nemen. Dat vertaalt zich onder meer in een proactieve houding ten opzichte van alles wat invloed kan hebben op het welbevinden in het werk. We verwachten een actieve houding van de medewerker wanneer zaken anders of beter kunnen.

Medewerkers en leidinggevendenden kunnen ieder het initiatief nemen om zaken aan de orde te stellen. In een goed gesprek is vervolgens veel te bereiken. Dit laat onverlet dat er in de werksituatie sprake kan zijn van een dusdanige aantasting van het welbevinden dat meer nodig is dan in het contact met de leidinggevende kan worden geboden. Ook voor die situaties is de nodige ondersteuning geregeld binnen Stichting ROOS.

Stichting ROOS besteedt veel aandacht aan de vitalisering van haar medewerkers. Een goed en zorgvuldig ziekteverzuimbeleid is niet alleen noodzakelijk vanwege de hoge kosten voor organisatie en maatschappij. Het laat vooral zien dat de werkgever zich richt op goede arbeidsomstandigheden om de gezondheid van de medewerker niet in gevaar te brengen en waar mogelijk zelfs te verbeteren.

Bij arbeidsongeschiktheid streven wij naar het herstel van de medewerker en naar een snelle en verantwoorde werkhervatting. Bij de uitvoering van dit beleid zijn verschillende functionarissen betrokken. Het is van belang dat ieder daarin zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en dat er een goede onderlinge afstemming is. Sturen op het naleven van het afgesproken verzuimbeleid betekent dus dat leidinggevendenden en medewerkers van dit beleid op de hoogte moeten zijn.

3.3 Evenwichtige teams

Ten slotte heeft Stichting ROOS zorg en aandacht voor een gezonde teamsamenstelling op de ROOS scholen. Zo wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de verhouding man/vrouw, fulltime/parttime, leeftijdsverdeling en diverse specialismes van medewerkers. We streven naar meer aanstellingen van een grotere omvang.

Teams krijgen meer verantwoordelijkheden, waarbij de nadruk ligt op het vormgeven van goed onderwijs, het verdelen van taken, het ontwikkelen van schoolspecifiek beleid en het realiseren van de beoogde resultaten binnen de budgettaire kaders.

4. Maatschappij (Verbonden)

Onze scholen zijn gericht op samenwerking met partijen buiten de school om zo de leeromgeving van de leerlingen te optimaliseren.

De scholen van Stichting ROOS staan stevig in de lokale gemeenschap en zoeken de verbinding met de buurt. De scholen onderhouden actief contacten met instellingen en verenigingen uit de lokale gemeenschap, bijvoorbeeld culturele instellingen, sportverenigingen en de bibliotheek.

De scholen zijn een stevige partner in de keten van zorg en ontwikkeling. Scholen werken op adequate wijze samen binnen de zorgstructuur volgens de 1-Zorgroute. Hierbij werken we intensief samen binnen het samenwerkingsverband Twente Noord.

Elke school werkt samen met Kinderopvang en/of Peuteropvang, onder andere op het gebied van VVE, doorlopende leerlijnen en een warme overdracht van voor- naar vroegschool.

Alle scholen onderhouden goede contacten met het voortgezet onderwijs. Waar mogelijk wordt op relevante thema's ingezet op het verder verstevigen van de samenwerking, denk bijvoorbeeld aan talentontwikkeling, wetenschap & technologie of onderwijs van 10-14.

Stichting ROOS hecht veel waarde aan het samen opleiden. We hebben vier opleidingsscholen, waarvan er één een academische opleidingsschool is. Daarnaast participeren we op relevante thema's die passen binnen onze meerjarenstrategie binnen het Kennisnetwerk Lerende Leraren. Ook wordt er ingezet op het versterken van het leren van en met elkaar, zowel binnen de school, tussen de scholen als in externe netwerken.

Vanzelfsprekend zijn ook de ouders voor ons een belangrijke partner. We hechten er veel waarde aan dat ouders tevreden zijn over de samenwerking met onze scholen en dat zij waar mogelijk een actieve rol hebben.

Voor odds de Holterenk betekent dit samenwerking op diverse terreinen en met diverse instanties: voor een uitgebreid overzicht verwijzen wij u naar hoofdstuk 6.5 Samenwerking:

De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

5. Schoolbeschrijving en strategisch beleid

5.1 Algemene beschrijving

Openbare Daltonbasisschool de Holterenk is in 1994 voortgekomen uit een fusie tussen de toenmalige Dorpsschool en de Kolschool. Het Daltononderwijs was destijds al ingeburgerd op de Dorpsschool. Het gebouw van de Dorpsschool verdween, en het Daltononderwijs werd voortgezet in het gebouw van de Kolschool. In 2012 is het nieuwe, moderne schoolgebouw opgeleverd middenin de wijk de Kol in Holten. Hiermee werd de wens vervuld om in een uitdagende leeromgeving het Daltononderwijs nog verder te ontwikkelen. De toekomst van de school ziet er dan ook rooskleurig uit. Ook de omgeving van de school is sterk in ontwikkeling. Er is een frisse, nieuwe wijk ontstaan waardoor er weer mogelijkheden zijn voor o.a. jonge gezinnen om zich op een mooie plek in Holten te vestigen. De school is ingericht met nieuw, kleurig en modern meubilair en voorzien van een prachtige keuken. De groepsruimten en leerpleinen zijn overzichtelijk en allemaal voorzien van digiborden en persoonlijke devices. De school heeft een eigen speellokaal voor de kleuters. Verder zijn er nevenruimtes die gebruikt worden voor administratie en interne begeleiding, maar ook voor logopedisten, fysiotherapeuten, ambulante begeleiders, schoolarts, enz. Deze externe betrokkenen komen zoveel mogelijk naar de school om hier de gewenste begeleiding te geven of dienst te verlenen. De buitenspeelruimte van de school is ruim opgezet en zal een vernieuwing ondergaan, waardoor er meer ruimte komt voor groen op het schoolplein en waar nog meer verschillende spel – en speelmogelijkheden te vinden zullen zijn. Heel fijn is ook dat de school gebruik kan maken van het aangrenzende multi-court, waar heerlijk gespeeld en gesport kan worden. Aan de andere kant grenst het plein aan de speeltuin. Ook hier kunnen leerlingen zich prima uitleven.

De Holterenk heeft ruim 140 leerlingen. De meeste leerlingen komen uit de wijk, de Kol. Daarnaast kennen we een groot aantal gezinnen, dat meer dan 2 kilometer van de school woont. Onder andere deze ouders kiezen bewust voor het onderwijsconcept van odbs de Holterenk.

Het daltononderwijs dat wij op odbs de Holterenk aanbieden kenmerkt zich dat het pedagogische klimaat van een hoog niveau is. We kiezen er als school bewust voor dat ons onderwijsconcept is afgestemd op de kwaliteiten/talenten van onze leerlingen. Naast het aanbieden van de kernvakken lezen, rekenen en taal, hebben we ook aandacht voor wereld oriënterende vakken en creatieve vakken vanuit ontdekkend leren en onderzoeken én leren met en van elkaar (groepsdoorbrekend werken). Echter de opdracht voor ons is veel breder. Kennis- en cultuuroverdracht gaan in het onderwijs hand in hand. Leerlingen brengen een belangrijk deel van hun jeugd door met de andere leerlingen in hun klas en op school. Ze leren met elkaar samenwerken, ze ontdekken wie ze zijn en wat de waarde is van kennis. Ouders en school zijn partners. Samen zijn we verantwoordelijk voor het onderwijs en de opvoeding van leerlingen. Leerlingen leren immers op school én thuis. Tegenwoordig hebben we het dan ook over educatief partnerschap. School en ouders werken samen, met als doel de ontwikkeling van de leerlingen zo goed mogelijk te stimuleren.

Voor verdere informatie: [zie bijlage beschrijving leerlingenpopulatie](#)

5.2 Missie, visie en identiteit

Missie

OdbS de Holterenk is een school met LEF! waar het daltononderwijs gericht is op de kennis en vaardigheden van de toekomst.

Visie

Het team van odbS de Holterenk zorgt er samen met ouders en externen voor dat de leerlingen d.m.v. kwalitatief goed passend onderwijs een hoge mate van intrinsieke motivatie ontwikkelen. Hierdoor maken zij, met veel plezier, een persoonlijke ontwikkeling door. Iedere leerling kan dit, binnen gemaakte afspraken, vanuit zijn eigen talenten doen, zodat zij kritische, creatieve en onderzoekende burgers met LEF! worden van de 21-eeuwse maatschappij.

Identiteit

OdbS de Holterenk is een openbare basisschool. Op een openbare school is ieder kind welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. De openbare school leert kinderen van jong af aan respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Er wordt actief aandacht besteed aan de overeenkomsten en verschillen tussen kinderen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting. De openbare school brengt verschillende opvattingen bij elkaar en laat kinderen er op basis van gelijkwaardigheid over in discussie gaan. Niet om de ander te overtuigen van het eigen gelijk, maar om kritisch naar zichzelf en medeleerlingen te leren kijken. De openbare school leert kinderen waarnemen hoe verschillende achtergronden tot ander denken en handelen kunnen leiden en het leert hen vanuit dat inzicht eigen opvattingen te ontwikkelen. Als je weet wat anderen beweegt, kun je beter met elkaar samenleven. Het openbaar onderwijs is niet alleen voor iedereen toegankelijk, maar heeft ook een actief pluriforme opdracht. Dit betekent dat het openbaar onderwijs bijdraagt 'aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden, zoals die leven in de Nederlandse samenleving'. In tegenstelling tot het bijzonder onderwijs neemt het openbaar onderwijs niet één levensbeschouwing als vertrekpunt, maar biedt ruimte voor diversiteit.

5.3 Ambities

Wat willen we?

Odbs de Holterenk wil toekomstgericht en kwalitatief goed daltononderwijs bieden aan onze leerlingen, hiermee geven wij betekenis aan de ambitie, Verrijkend van Stichting Roos. In onze visie doen we daarin toezeggingen naar onze ouders/verzorgers. Zij hebben mede daarom voor onze school gekozen. Om dit te realiseren is het nodig om een duidelijke ambitie te hebben als school, waarbij de basis ons daltononderwijs is en de kernwaarden: Toekomstgericht, Samen en Kwaliteit onze speerpunten zullen zijn. Hierbij hebben wij voor de periode 2019-2023 een aantal strategische keuzes gemaakt samen met de leerlingen, het team, de ouders en de MR. Kenmerkend voor onze school en de manier waarop wij werken is het doorlopen van onze innovatiespiraal dromen, denken, durven, doen en doorzetten.

dromen: We bieden een ideale leef- en leeromgeving waar kinderen zich veilig, fijn, authentiek en optimaal kunnen ontwikkelen. We richten ons onderwijs meer en meer in t.b.v. goed onderwijs in een moderne kennissamenleving door ons te richten op de kansrijke verbindingen tussen daltonkernwaarden en 21-eeuwse vaardigheden.

denken: We doen ons werk niet omdat het moet, maar omdat het ertoe doet. We werken vanuit onze missie en visie. We stellen onszelf elke keer de vraag 'Waarom?' en dan pas 'Hoe?' en 'Wat?'.

durven: We werken vanuit oprechte aandacht en goede relaties, die de basis vormen voor grote inspanningen en hoge resultaten. We hebben hierbij het lef om niet meer van hetzelfde te doen en te stoppen met dingen doen die er niet toe doen. We leren, veranderen en ontwikkelen.

doen: Vanuit een goed moreel besef, met goed vakmanschap werken we samen in een lerende organisatie t.b.v. passend onderwijs voor elk kind. We doen dit met plezier en interesse, in een omgeving die uitdaagt.

doorzetten: Ons gezamenlijke belang is om alle kinderen er bij te laten horen en hen optimaal te begeleiden. We stemmen ons werk hierop af. We verantwoorden ons werk vanuit het besef dat kinderen eigenaar zijn van hun ontwikkeling maar ons nodig hebben voor begeleiding.

5.3.1 Speerpunt 1: Toekomstgericht werken

Waarom willen we dat?

Onze ambitie is om onze leerlingen de vaardigheden en competenties aan te leren die nodig zijn om goed in de kennissamenleving te kunnen functioneren, te kunnen werken en om zich levenslang door te kunnen ontwikkelen. Om dit te bewerkstelligen zijn wij van mening dat het essentieel is om onze leerlingen 21-eeuwse vaardigheden aan te leren. Voor de komende periode gaat het om de vaardigheden samenwerking, kennisconstructie, computational thinking, probleemoplossend denken en creativiteit en planmatig werken. Deze vaardigheden staan voortdurend centraal in de wijze waarop wij ons onderwijs zullen aanbieden.

Vaardigheid Planmatig werken	
Doel	Hoe
Bij planmatig werken ontwikkelen leerlingen vaardigheden in het kader van zelfsturing. Leerarrangementen bestrijken een langere termijn waarbij leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor planning, kwaliteitsbewaking en uiteindelijke zelfevaluatie en reflectie. Daarbij wordt de effectiviteit verhoogd als leerlingen bij aanvang van de taak op de hoogte zijn van de beoordelingscriteria. Hierdoor vergroten wij eigenaarschap bij onze leerlingen.	Borgen van ons daltononderwijs tijdens een studie 2-daagse in september 2019 . Tijdens deze studie 2-daagse zullen wij teambreed afspraken maken en deze borgen. De directeur gaat de daltonopleiding volgen voor schoolleiders in het schooljaar 2019-2020 .

Vaardigheid kennisconstructie	
Doel	Hoe
Van kennisconstructie wordt gesproken als leerarrangementen activiteiten bevatten waarin leerlingen nieuwe informatie en inzichten kunnen combineren met wat ze al weten. Dat kan bijvoorbeeld door het doen van onderzoek, analyse, synthese, evaluatie en interpretatie van kennis en informatie. De leerlingen sturen hun eigen leren (mede) zelf aan en worden gecoacht en gestimuleerd door de leerkracht. Er wordt een groot beroep gedaan op bestaande informatievaardigheden en ruimte geboden voor de verdere ontwikkeling daarvan. Leerarrangementen worden sterker naarmate de activiteiten diverse vakgebieden bestrijken (bijvoorbeeld integratie van biologie, rekenen en muziek).	Hierbij gaan wij ons als team verdiepen in de taxonomie van Bloom en zal de rol van de leerkracht meer een coachende rol worden. In het schooljaar 2019-2020 zullen wij aan de hand van een cursus (nog nader te bepalen) ons verdiepen in de theorie van de taxonomie van Bloom, om zo meer vorm te geven aan de vaardigheid kennisconstructie. <i>Van zelfstandig werken naar zelfstandig leren</i>

Vaardigheid computational thinking	
Doel	Hoe
Om onze leerlingen goed voor te bereiden op de 21-eeuwse samenleving, is het belangrijk leerlingen vaardigheden aan te leren en dat dit een plek krijgt in ons onderwijs. Tijdens het onderwijs bij ons op school wordt gebruik gemaakt van activiteiten waarin ICT een belangrijke rol speelt. Bijvoorbeeld door het gebruik van computers, laptops, smartphones, tablets. Leerarrangementen worden sterker op deze vaardigheid indien opgedane kennis niet, of vrijwel niet zonder ICT had kunnen worden ontwikkeld. Voorbeelden daarvan zijn opzoeken, analyseren, interpreteren en synthetiseren van informatie op het internet.	Mediawijsheid Op het moment van schrijven worden onze leerlingen in de groepen 7 en 8 aan de hand van enkele lesprogramma's mediawijs gemaakt. Allereerst biedt programmeren de mogelijkheid om het probleemoplossend vermogen bij leerlingen te vergroten. Daarnaast kunnen onze leerkrachten via programmeren beter aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Ook helpt het leerlingen voor te bereiden op de beroepen en opleidingen van de toekomst. Gedurende de schooljaren 2019 t/m 2023 zullen we vooral experimenteren met beide onderdelen. Tijdens deze periode zal er een werkgroep ICT/computational thinking worden geformeerd die vanuit onderzoek en verdieping op dit gebied de rest van het team mee zal nemen in de ontwikkelingen op dit vakgebied. Vanaf januari 2022 zal er aan de hand van een verdiepingscursus beleid geschreven worden, zodat er een doorgaande lijn wordt gecreëerd in school op het gebied van de vaardigheid ICT gebruik voor het leren. Dit wordt in juni 2023 geborgd, zodat mediawijsheid & programmeren een structurele plek heeft gekregen in alle groepen van onze school.

Vaardigheid 'Probleemoplossend denken en creativiteit'	
Doel	Hoe
Wetenschap & Techniek (W&T) onderwijs geeft vorm aan probleemoplossend vermogen en creativiteit van leerlingen. Deze leeractiviteiten richten zich op het zoeken van oplossingen voor een nieuw probleem, het afronden van een taak zonder instructies over de te volgen aanpak of het samenstellen van een complex product dat voldoet aan een aantal vooraf gestelde eisen. Een verhoogd leerrendement wordt bereikt als de oplossing in de echte wereld moet worden geïmplementeerd.	Om vorm te geven aan Wetenschap & Techniek zijn er op ODBS de Holterenk de techniekkisten van Stichting Zwaluwstaarten aanwezig. Ook zal er gebruik gemaakt worden van het techniek lokaal bij de Waardenborch, dit zal starten in het schooljaar 2019-2020. Op deze manier komen onze leerlingen in aanraking met techniek en wetenschap. De frequentie en doorgaande leerlijn binnen wetenschap en techniek zal gedurende deze beleidsperiode verder worden uitgewerkt door de cultuur/techniek coördinator. Juni 2023 zal deze doorgaande leerlijn afgerond zijn.

5.3.2 Speerpunt 2: Samen

Waarom willen wij dat?

Wij streven ernaar om samenwerken een plek in ons onderwijs te geven. Samenwerken hoort tot één van de belangrijkste vaardigheden van de 21e eeuw. In het basisonderwijs beginnen leerlingen al met samenwerken en in het voortgezet onderwijs ontwikkelen ze deze vaardigheid verder. Leerlingen die samen leren, werken op een gestructureerde manier samen in kleine, veelal heterogeen samengestelde groepen (sterkere en zwakkere leerlingen). De gedachte is dat leerlingen niet alleen leren van de interactie met de leerkracht, maar ook van de interactie met elkaar en haar omgeving. Door samen te werken wordt hun sociale inzicht groter en ook de persoonsvorming is erbij gebaat. Ook zal de betrokkenheid van de ouders van hetzelfde hoge niveau blijven. Door meer te gaan samenwerken met externe partijen zoals de buurt, verenigingen, andere scholen en andere organisaties willen wij onze leerlingen burgerschap bijbrengen om ze te ontwikkelen tot kritische burgers van de toekomstige maatschappij, waarbij ze hun eigen mening op basis van kennis ontwikkelen. Onze leerlingen laten wij kennismaken met begrippen als democratie, grond- en mensenrechten, duurzame ontwikkeling, conflicthantering, sociale verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en het omgaan met maatschappelijke diversiteit. Het gaat er niet om dat ze brave burgers worden: democratisch burgerschap geeft juist recht op een afwijkende mening. Hiermee geven wij betekenis aan de ambitie, Verbonden van Stichting Roos.

Vaardigheid Samenwerken	
Doel	Hoe
Bij deze vaardigheid wordt uitgegaan van leerarrangementen waarin leerlingen samenwerken. Hierbij kan worden gedacht aan samenwerking tussen medeleerlingen, maar ook met medeleerlingen en/of volwassenen buiten het klaslokaal of de school. De nadruk bij deze vaardigheid ligt met name op de kwaliteit van samenwerking. Hoge niveaus van samenwerking willen we bereiken wanneer leerlingen gedeelde verantwoordelijkheid voor het werk hebben. Leerlingen leren hierdoor belangrijke samenwerkingsvaardigheden als onderhandelen, taken verdelen, luisteren naar ideeën en kennis van anderen, en integratie van kennis in een samenhangend geheel. Leerlingen hebben elkaar nodig om tot een product te komen. Samenwerken kan plaatsvinden door middel van face-to-face interactie of met behulp van technologie voor het delen van ideeën of middelen.	Hiervoor zetten wij Structureel Coöperatief Leren voor in. De bedoeling is om een schoolbrede scholing in te zetten in het schooljaar 2020-2021 om de basiskwaliteit voor het structureel coöperatief leren goed weg te zetten.

5.3.3 Speerpunt 3: Kwaliteit

Waarom willen wij dit?

Leerkrachten krijgen inzicht in de doorgaande ontwikkeling van de leerlingen binnen de gehele basisschoolperiode. Hierdoor kunnen zij beter aansluiten bij de individuele onderwijsbehoefte van de leerling. Op deze manier wordt een betere en stevige basis gecreëerd om meer onderwijs op maat te bieden. Wij willen onze leerlingen eigenaar laten worden van hun eigen leerproces, waardoor zij hun intrinsieke motivatie vergroten, zodat zij het beste uit zichzelf kunnen halen in hun sociale en persoonlijke groei. Wij willen ze laten ontwikkelen tot mensen zonder vrees mét een kritische en democratische grondhouding waarbij zij zicht krijgen op hun eigen talenten.

Ook willen wij een professionele leergemeenschap ontwikkelen. Een professionele leergemeenschap verwijst naar het permanente samen delen, onderzoeken en verbeteren van de praktijk van leerkrachten en schoolleiding om zo het onderwijs aan de leerlingen te verbeteren. Hiermee geven wij betekenis aan de ambitie, Vakkundig van Stichting Roos.

Opbrengstgericht Passend Onderwijs	
Doel	Hoe
Odbs de Holterenk richt zich op het bereiken van de referentieniveaus 2F en 1S bij de basisvakken voor 85% van de leerlingen. We bieden een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen van het referentieniveau.	IB-er volgt de scholing vanuit FocusPO.
De vorderingen van leerlingen worden op odbs de Holterenk gevolgd door middel van genormeerde toetsen voor taal en rekenen.	IB-er en directeur sluiten aan bij de PLG OPO binnen Stichting Roos.
De ontwikkelingen van onze leerlingen wordt zichtbaar gemaakt in resultaat en groei, doorlopend over de groepen heen door gebruik te maken van de systematiek Opbrengstgericht Passend Onderwijs.	Met behulp van FocusPO krijgen de leerkrachten zicht op resultaten en gewenste interventies. Tijdens de schoolplanperiode wordt op studiedagen en team overleggen de resultaten in het team besproken. De kwaliteitsmedewerker van het bestuur ondersteunt en begeleidt de leerkrachten en Intern Begeleider. Leerkrachten krijgen waar nodig begeleiding of coaching.
Het onderwijs is afgestemd op basis van de vorderingen en/of kenmerken van de leerling(en).	Digitaal verwerken met taal en rekenen met de groepen 4 t/m 8. De leerlijn met goede instructie waarbij de leerkracht in 'the lead' is, is daarbij het uitgangspunt.
De leerlingen volgen in principe tot minimaal groep 4 het curriculum van de groep; daarna wordt een eigen leerroute opgesteld voor de leerlingen met lagere of hogere verwachtingen dan de doelen van eind groep 8	
We zijn gericht op samenwerking met partijen buiten de school (externe contacten) om de leeromgeving van leerlingen te optimaliseren.	
Alle leerlingen maken de IEP eindtoets in groep 8, behoudens wettelijke uitzonderingen.	
Ouders worden minimaal twee keer per jaar op uitnodiging van de school op de hoogte gebracht van de ontwikkeling van hun kind(eren). Vanaf groep 5 worden gesprekken gevoerd met de leerling erbij. Vanaf groep 1 mag de leerling aansluiten.	

We hanteren een zorgvuldige adviesprocedure ten aanzien van verwijzing naar het voortgezet onderwijs, deze wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld, indien nodig.

Als school behalen we de volgende referentieniveaus:

	1F/1S	2F
Lezen	95%	75%
Rekenen	95%	50%
Taalverzorging	95%	70%

Bij ons op school haalt 95% van de leerlingen een leerrendement op de basisvakken dat past bij persoonlijk perspectief.

Leerlingen worden voorbereid op hun plek in de maatschappij, als mens en als burger door te participeren in de hierop ingerichte projecten.

Minimaal 75% van de leerlingen zitten drie jaar na vertrek in de stroom van het voortgezet onderwijs die geadviseerd is door de basisschool.

Ons rekenonderwijs geven vanuit leerlijnen en leerdoelen

Doel	Hoe
Het werken vanuit leerlijnen en leerdoelen kan het eigenaarschap bij leerlingen versterken. Wanneer leerkrachten werken vanuit leerlijnen /leerdoelen, bedenken zij wat de beste combinatie van leerstofinhoud, instructie, werkvorm en leeractiviteit is om de (tussen) doelen te bereiken. Ze sluiten daarbij zo goed mogelijk aan bij de behoeften en interesses van de leerlingen en bij de organisatorische mogelijkheden van de school. Op deze manier maakt de leerkracht steeds een weloverwogen keuze voor de inzet van bepaalde leerstof, didactische werkvormen, leeractiviteiten en onderwijsleermiddelen, zodat leerlingen van een gegeven beginsituatie naar een beoogde eindsituatie komen.	Snappet 3.0 inzetten als middel. Werken vanuit de SLO leerlijnen/leerdoelen en expertise binnen de school halen via SLO. Groep doorbrekend werken bij kleuters (evalueren dec 2018) en vervolgstappen maken (september 2019). Niveaugroepen binnen meerdere vakgebieden (groep doorbrekend werken begrijpend Lezen en rekenen/wiskunde) (september 2021).

Eigenaarschap van leerlingen	
Doel	Hoe
Leerlingen eigenaar laten worden van hun eigen leerproces, waardoor zij hun intrinsieke motivatie vergroten, zodat zij het beste uit zichzelf kunnen halen in hun sociale en persoonlijke groei. Ontwikkelen tot mensen zonder vrees met een kritische en democratische grondhouding.	Werken vanuit Dalton gedachte goed (zie Dalton beleidsplan) Leerlingen verantwoordelijk maken van hun eigen leerproces d.m.v.: <i>Kwartiertjesrooster</i> <i>'De hele dag dalton'</i> <i>Ik-doelen</i> <i>Portfolio</i> <i>Dalton Kijkwijzer</i> <i>Datamuur</i> <i>Gesprekken cyclus</i> <i>Periode doelen</i> <i>Maatjes werken en leren</i> <i>DOP-groepen</i> <i>Collegiale consultatie</i> Zie Daltonboek 2019-2023

Professionele leergemeenschap (PLG)	
Doel	Hoe
Een professionele leergemeenschap verwijst naar het permanente samen delen, onderzoeken en verbeteren van de praktijk van leerkrachten en schoolleiding om zo het onderwijs aan de leerlingen te verbeteren.	Als organisatie is het gezond en effectief om een professionele cultuur te ontwikkelen. De leerkracht in zijn kracht zetten en zorgen voor een optimale ontwikkeling in kwaliteitszorg en schoolontwikkeling. Basis is Relatie, Competentie en Autonomie Gelijkwaardig als mens; Benutten van de kwaliteiten in het team, los van de hiërarchische positie; Open manier van communiceren; elkaar aanspreken op het professioneel handelen; Vergroten van eigenaarschap in alle lagen van de school; Zelfsturing van teams en individuele leerkrachten en de focus ligt op 'HOE' en minder op 'WAT'. Zie Actieplan: Cultuur omslag van familie cultuur naar een professionele cultuur (HGW) PLG staat in december 2022

Schema beleidsplan in schooljaren

Start	Wat	Borgen	Wie
2019-2020	Vaardigheid Planmatig werken: Daltononderwijs fine tunen De directeur gaat de daltonopleiding volgen voor schoolleiders	September 2019 Schooljaar 2019-2020	Dalton-coördinator/ PLG-dalton/ Team/directie
2019-2020	Vaardigheid kennisconstructie Taxonomie van Bloom leerkracht als coach Van zelfstandig werken naar zelfstandig leren	Schooljaar 2019-2020	PLG-teamleader/ Team
2019-2020	Opbrengstgericht Passend Onderwijs: Planmatig handelen op schoolniveau en daarna op groepsniveau, daarbij clusteren van leerlingen naar onderwijsbehoeften (vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid) per vakgebied. cursus FocusPO 2019-2020 IB Directeur en IB sluiten aan bij de PLG OPO binnen stichting Roos	Borgen in schooljaar 2020-2021	Team/IB/Directie
2019-2020	Ons rekenonderwijs geven vanuit leerlijnen/leerdoelen de SLO Niveaugroepen binnen meerdere vakgebieden (groep doorbrekend werken begr. Lezen en rekenen/wiskunde)	September 2019 September 2021	PLG-leerlijnen/ vakgebied Team
2019-2020	Vaardigheid probleemoplossend denken en creativiteit Om vorm te geven aan Wetenschap & Techniek zijn er op odbs de Holterenk de techniekkisten van Stichting Zwaluwstaarten aanwezig. Ook zal er gebruik gemaakt worden van het techniek lokaal bij de Waerdenborch, Op deze manier komen onze leerlingen in aanraking met techniek en wetenschap.	Juni 2023 zal deze doorgaande leerlijn afgerond zijn.	PLG W&T /Team
2019-2020	Vaardigheid ICT gebruik voor leren: Mediawijsheid & Programmeren	2019-2023: experimentele fase Vanaf januari 2022 zal er aan de hand van een verdiepingscursus beleid geschreven worden, zodat er een doorgaande lijn wordt gecreëerd in school op het gebied van de vaardigheid ICT gebruik voor het leren. Borgen juni 2023	Team en PLG ICT/ computational thinking
2020-2021	Vaardigheid Samenwerken <i>Structureel Coöperatief Leren</i> (SCL) om de basiskwaliteit voor het structureel coöperatief leren goed weg te zetten.	Scholing in het schooljaar 2020-2021 Borgen september 2021	Team/PLG-SCL
2019-2022	Professionele leergemeenschap	December 2022	PLG-professionele cultuur/ team/ directie

6. Onderwijskundig beleid

6.1 OP1 Onderwijsaanbod

Aanbod en leerinhouden basisvaardigheden (Nederlands en Rekenen-wiskunde) op basis van referentieniveaus en leerlijnen

Opbrengstgericht en Passend Onderwijs (OPO)

Om het onderwijs op de Holterenk opbrengstgericht en passend te maken, hebben we schoolambities geformuleerd (Opbrengstgericht Passend Onderwijs, afgekort als OPO). Deze schoolambities zijn bepaald op basis van het uitstroomniveau van de leerlingen in de afgelopen jaren, de huidige opbrengsten, het instroomniveau, het Schoolondersteuningsprofiel, de ambities van de leerkrachten, de MR en het bestuur. Bij de schoolambities is een norm gesteld voor de 20% (P20) hoogst scorende leerlingen en een norm voor 80% (P80) van de leerlingen, verbonden aan het uitstroomniveau naar het voortgezet onderwijs. Ons onderwijsprogramma gaat uit van de grootste gemene deler in onderwijsbehoeften van onze schoolpopulatie, waarvan de middenmoot de belangrijkste is.

Op odds de Holterenk bieden we een op de leerlijnen, kerndoelen en referentieniveaus gebaseerd breed (leerstof)aanbod. De leerlijnen hebben we per half jaar verdeeld in cruciale leerdoelen, zodat we goed zicht houden op die doelen, die wezenlijk zijn voor de vaardigheidsontwikkeling. Voor elk basisvak gebruiken we een onderwijsplan, waarin de doelen en het passende onderwijsprogramma terug te vinden zijn.

Het onderwijsaanbod is gericht op het bereiken van de referentieniveaus 1F voor alle leerlingen en de referentieniveaus 2F (taal/lezen) en 1S (rekenen) bij de basisvakken voor 85% van de leerlingen. We werken vanuit de leerlijnen/leerdoelen van SLO voor rekenen en spelling, taal op maat 2 en VLL (kim-versie) voor taal/lezen, die aansluiten bij de referentieniveaus.

De middenmoot van onze schoolpopulatie bevindt zich tussen P35=65 en P80=35. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde, waarbij 80% van de leerlingen uitstroomt naar VMBO BK en hoger en 20% naar VWO.

Bij een leerling gewicht (LG) van 4% wordt eind groep 8 gestreefd naar de volgende referentieniveaus:

	1F/1S	2F
Lezen	95%	75%
Rekenen	95%	50%
Taalverzorging	95%	70%

Werkwijze onderbouw

In de kleutergroepen werken we in twee stamgroepen 1/2. Hierbij werken we thematisch volgens de methodiek van startblokken basisontwikkeling (voor meer informatie zie VVE beleidsplan). Tijdens het spelen en werken heeft elke groep verschillende hoeken waarin leerlingen van beide groepen mogen spelen. We maken hier dus groepsoverstijgend gebruik van, evenals de groepen op de gang (themahoeken, rekenhoek). De leerlingen uit beide groepen spelen en werken groepsoverstijgend. In de hoeken werken we met basisontwikkeling. We willen graag dat de

leerlingen ook inbreng hebben bij de keuze van (spullen in) de hoeken. Bij de verschillende basis-hoeken kan materiaal toegevoegd worden. De hoeken hoeven niet direct af te zijn, maar worden in de loop van het thema uitgebreid. De themahoeken laten we ontstaan, die laten we groeien vanuit de inbreng van onze leerlingen.

De leerlingen mogen kiezen uit twee taakjes. Ze maken één taakje per week waarbij ze keuze hebben uit twee verschillende taken. Deze taakjes worden 's maandags door de leerlingen op het digikeuzebord gepland voor de resterende week. Na de voorjaarsvakantie maken de leerlingen uit groep 2, twee taakjes per week. Tijdens de cognitieve kring krijgen alle leerlingen van groep 1 gezamenlijk instructie idem als de leerlingen van groep 2. We werken met de Thule doelen. De leerkracht kiest voor zijn/haar les zelf een Thule doel uit en bedenkt vervolgens een les en verzorgt dan de les.

De periodetaak is een taak die loopt van vakantie tot vakantie. De leerkracht bedenkt per groep 1 doel. De leerlingen bedenken ook zelf één doel per groep. Aan deze periodetaak koppelen we een datamuur. Met dit aanbod voor de 8 ontwikkelingsgebieden (taalontwikkeling/beginnende geletterdheid, denkontwikkeling/beginnende gecijferdheid, motorische ontwikkeling, kunstzinnige ontwikkeling, persoonlijkheidsontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en ontwikkeling van de waarneming) bereiden we de kinderen voor op een doorgaande ontwikkeling naar groep 3.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) Onderwijskansenbeleid

De voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE) staan in het middelpunt van de belangstelling. De interesse in peuters en kleuters groeit vooral omdat men ervan overtuigd is dat in die periode de mogelijkheden bij uitstek liggen om gerichte invloed op ontwikkeling en leren uit te oefenen. Je kunt ontwikkeling positief beïnvloeden als je er vroeg bij bent.

Wat we willen is dat ontwikkeling en leren van meet af aan optimaal gestimuleerd worden en dat leerkrachten van de onderbouw aansluiten bij de mogelijkheden van de leerlingen die zij in hun groep ontvangen. De kansen op schoolsucces kun je niet vergroten door de blik alleen op later te richten; op wat ze nodig zouden hebben voor het vervolgonderwijs of voor een plaats in de samenleving. We moeten het hier en nu zo inspirerend, uitdagend en stimulerend mogelijk voor hen maken en de leerlingen helpen dat te (leren) doen wat ze graag willen en belangrijk vinden. Als volwassenen hebben we daarbij de taak om te bemiddelen, te helpen en te sturen zodat we de actuele ontwikkeling versterken en hen leiden naar de ontwikkelings- en leerprocessen die daarna in het vizier komen. De volgende punten zijn belangrijk om de ontwikkeling en het leren optimaal te stimuleren:

- * Leerlingen helpen om te doen wat ze zelf willen en (bijna) kunnen in activiteiten die op persoonlijkheidsontwikkeling zijn gericht.
- * Betrokkenheid, interesse en motivatie stimuleren.
- * Bemiddelen tussen wat leerlingen belangrijk vinden en wat je als volwassenen voor een optimale ontwikkeling nodig vindt.
- * Ontwikkeling en leren samen opbouwen: leerlingen, leidsters, leerkrachten en ouders.

Een ontwikkelingsgerichte benadering houdt in dat de volwassenen vooruitlopen op ontwikkeling en dat ze leerlingen "toe leiden" naar hun toekomstige ontwikkeling, dit wordt ook wel de zone van de naaste ontwikkeling genoemd.

Odbs de Holterenk heeft gekozen om in de onderbouw te werken volgens de ontwikkelingsgerichte visie van Startblokken/Basisontwikkeling. Het is een ontwikkelingsgericht werkplan. Ontwikkeling en leren vindt plaats doordat de leerlingen deelnemen aan betekenisvolle activiteiten. De methode Startblokken is gericht op peuters en de jongste kleuters, dit sluit aan op Basisontwikkeling, dat gericht is op de onderbouw (groep 1 tot en met groep 4) van de basisschool. Deze werkwijze biedt optimale mogelijkheden om samenhang en continuïteit aan te brengen in de zorg voor en ontwikkeling van leerlingen vanaf 2,5 tot 8 jaar. De kansen op optimale ontwikkelings- en leerresultaten zijn groot omdat de interesses van leerlingen worden aangesproken en worden verbonden aan de doelen van de voorschoolse en de basisschool. *(lees verder in het VVE beleidsplan 2019-2023)*

De leerkrachten hebben allemaal kennis van het werken met kleuters. Men heeft zich hiervoor geschoold en getraind in o.a.:

- * Kenmerken van het concept en werkplan “Startblokken van Basisontwikkeling”.
- * Werken met het werkplan “Startblokken van Basisontwikkeling”.
- * Eigen vaardigheden.
- * Observeren aan de hand van (Thule) doelen.
- * Systematisch observeren, registreren en evalueren.

Afstemming aanbod op onderwijsbehoeften leerlingpopulatie

Wij werken volgens de kernwaarden van het daltononderwijs, dit betekent dat wij onze leerlingen leren om individueel of samen met anderen een probleem aan te pakken en de verantwoordelijkheid te dragen voor de manier waarop het probleem wordt opgelost. Ons daltononderwijs gaat ervan uit dat ieder mens verantwoordelijk is voor zichzelf en zijn omgeving. Dit is een voorwaarde om goed te kunnen functioneren in een democratische samenleving. Wij leren de leerlingen verantwoordelijkheid te dragen. Onze leerkrachten begeleiden ze daarin en maken duidelijke afspraken met ze. Onze leerkrachten zorgen voor een uitnodigend en veilig klimaat, waarin alle leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De leerlingen leren eigen keuzes te maken binnen de kaders die aangegeven worden. Daarbij worden hun mogelijkheden om zelfstandig te handelen zo optimaal mogelijk ontwikkeld. Zij leren verantwoordelijkheid te nemen, maar ook om anderen verantwoordelijkheid te geven. De leerlingen krijgen het vertrouwen, moeten dit verdienen en moeten dit ook aan anderen schenken. Zij kunnen verantwoording vragen over het handelen van anderen, maar moeten ook verantwoording af kunnen leggen over hun eigen handelen. Samenwerking met anderen is een mogelijkheid om een groot scala van uitdagingen op te lossen. De werkvormen worden zodanig gekozen dat het nemen van eigen verantwoordelijkheid, samenwerking en zelfstandigheid samen komen in de doelstelling “fearless human being (leerlingen met lef)”.

Kwartiertjesrooster

Op de Holterenk wordt gewerkt met een kwartiertjesrooster. Het kwartiertjesrooster is een overzicht van welke niveaugroep wanneer instructie krijgt. Deze instructie duurt maximaal 15 minuten. Verwerkingen kunnen direct na de instructie volgen of op een later tijdstip, zoals later op de dag of zelfs de volgende dag. Het blijkt dat zowel een directe als vertraagde (later) verwerking gunstig kan zijn voor het leren. Werken met het kwartiertjesrooster beroept zich sterk op vrijheid in gebondenheid en zelfstandigheid van leerlingen. Daarbij moeten leerlingen in hun leerproces rekening houden met wanneer ze de instructie krijgen en wanneer de verwerking plaats kan vinden. Dit betekent dat zij de bijbehorende cognitieve, metacognitieve en motivationele processen moeten monitoren en de juiste strategie in moeten zetten. Door zo de verantwoordelijkheid voor het leerproces bij de leerling te leggen, ervaart de leerling autonomie en vergroot het de eigenaarschap. Het ervaren van autonomie draagt bij aan de intrinsieke motivatie (leren omdat iemand het interessant vindt). Intrinsiek gemotiveerde leerlingen exploreren meer en kennen een verhoogde taakgerichtheid.

Aanbod sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen. We doen dit, om onze leerlingen voor te bereiden op hun plek in de maatschappij. We willen dat zij zich ontwikkelen tot een zo zelfstandig mogelijk individu en dat zij kunnen omgaan met de mensen en de wereld dicht om hen heen. De methode Leefstijl en ons daltonconcept ondersteunen deze visie. De kernwaarden van de school zijn hierbij het uitgangspunt. De drie kernwaarden zijn: Toekomstgericht, Samen en Kwaliteit. De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen worden tijdens de groeps- en leerlingbespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.

Aanbod actief Burgerschap en Sociale Cohesie

Ten aanzien van Actief Burgerschap en Sociale Cohesie vindt onze school het belangrijk om de leerlingen op een goede manier voor te bereiden op de maatschappij. Er wordt actief geoefend in burgerschap door oa. het gebruik van het programma "Leefstijl" en ons daltonconcept. Leefstijl is een methode voor sociale competentie en democratisch burgerschap en onze dalton wijze van werken, versterkt de sociale competenties van onze leerlingen. "Leefstijl" maakt dat er in de klas en in de school situaties uit de dagelijkse praktijk worden geoefend. Het is van belang dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Ze krijgen een stem en ze leren samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Er wordt een groot beroep gedaan op eigenaarschap; leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap. Ook staan ze open voor de verschillen tussen mensen. Een goede samenwerking tussen leerlingen, klassen, school, leraren, team, ouders en omgeving is hierbij van belang. Het lesaanbod sluit aan op de individuele mogelijkheden van onze leerlingen. Onderwijs met betrekking tot burgerschap en integratie zit verweven in onze methoden en de manier van omgaan met de kinderen. Ons aanbod bestaat uit de methode Faqta voor wereld-oriëntatie, lessen over verschillende godsdiensten, culturen en cultureel erfgoed, aandacht voor feestdagen van diverse godsdiensten, verkeer, participeren in gemeentelijke activiteiten, zoals het adopteren van een monument en het bijwonen van de dodenherdenking op de Canadese begraafplaats en de algemene dodenherdenking op 4 mei, onderhoud van de Stolpersteine door groep 8 ter

nagedachtenis van de Joodse inwoners van Holten, de Koningsspelen en de avondwandelvierdaagse. De kinderen wordt vanaf groep 3 humanistisch of godsdienstig vormingsonderwijs aangeboden.

Toekomstgericht aanbod (21^e eeuwse vaardigheden)

De methode Faqta (Wereldoriëntatie) doet een beroep op een deel van de 21-eeuwse vaardigheden: Samenwerken, Communiceren, Kritisch denken, Creatief denken, Probleem oplossen, ICT-basisvaardigheden en Informatievaardigheden. Onze manier van daltononderwijs en de methode Leefstijl leert kinderen zelfregulering, reflecteren, kritisch denken en samenwerken vanuit vertrouwen. Onze leerlingpopulatie is divers, waardoor kinderen dagelijks sociale en culturele vaardigheden kunnen verwerven. ICT-basisvaardigheden, computational thinking en media wijsheid zijn vaardigheden die de komende jaren op experimentele basis verder worden ontwikkeld op school.

Rijke leeromgeving

De leeromgeving is afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin de leerlingen zich bevinden. Elke groep heeft een of meerdere periodedoelen, een datamuur en woorden hangen in de klas die passen bij een specifiek thema. Groep 1/2 heeft daarnaast ook meerdere thema-hoeken. Er is een bibliotheek-op-school, waar de kinderen dagelijks boeken kunnen lenen.

Vanaf groep 4 hebben de kinderen een eigen tablet/Chromebook, waarop de verwerkingsstof en toetsen van rekenen en taal/spelling gemaakt kunnen worden binnen de digitale werkomgeving van Snappet. Ook kunnen zij de tablet/Chromebook gebruiken bij o.a. de lessen van Faqta. In groep 3 werken de leerlingen af en toe op een Chromebook, als voorbereiding op de digitale verwerking vanaf groep 4. In groep 1/2 kunnen de leerlingen een iPad gebruiken voor educatieve spelletjes. De leerkrachten geven de instructielessen vanuit de methodiek van het directe instructiemodel (DIM). In alle groepen worden per blok/thema bij meerdere vakken de doelen op de datamuur gehangen en besproken. Aan het eind van het thema wordt gereflecteerd op de behaalde doelen. In alle groepen hangen de groepsregels die met de kinderen zijn opgesteld.

Aanbod Talentontwikkeling

Middels de zaakvakken methode Faqta leren we de leerlingen kennis en 21e eeuwse vaardigheden waarbij ze spelenderwijs hun eigen talenten ontdekken. Onderzoeken, ontdekken en de ontwikkeling naar zelfstandigheid staan centraal. De kinderen kunnen op hun eigen niveau en op verschillende manieren antwoorden geven (door doen, denken, luisteren, spreken, schrijven, uitbeelden, tekenen etc.).

De leerkrachten maken de theorie van de verschillende fasen binnen de Taxonomie van Bloom (onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren, creëren) zich steeds meer eigen en weten op welk niveau zij een leerling een opdracht moeten geven om deze uit te dagen (zone van de naaste ontwikkeling).

Gezond gedrag

Gezond gedrag is voor veel leerlingen een heel concreet en alledaags gegeven: te denken valt aan gezonde eetgewoonten, veiligheid en persoonlijke hygiëne. We vinden het belangrijk dat leerlingen uitgerust en na een goed ontbijt op school komen. We besteden veel tijd aan het bevorderen van gewenst gedrag en maken hierover met de leerlingen afspraken. Mocht het even niet goed gaan, dan volgen we het protocol ter voorkoming van pesten. Zijn er daarnaast andere aandachtspunten met betrekking tot de mentale en fysieke veiligheid van leerlingen dan ondernemen we actie aan de hand van ons veiligheidsbeleid. We letten op de persoonlijke hygiëne van leerlingen. Daarom is douchen na de gymlessen voor de groepen 5 t/m 8 verplicht. Ook is er na iedere vakantie een preventieve luizencontrole. De betrokkenheid met het eigen leefmilieu willen wij als school stimuleren. Als school nemen we bijvoorbeeld deel aan het heideproject, waarbij leerlingen zorgen dat de hei in een gedeelte van de Holterberg in goede staat blijft. Ook gaan leerlingen op kerkenpad, op excursie naar de waterzuivering en kijken ze bij de paddentrek. De leerlingen van groep 8 krijgen EHBO lessen wat resulteert in een jeugd EHBO-diploma. Docenten van de EHBO vereniging verzorgen hiervoor de lessen. In de opvoeding, de pedagogische benadering, bent u als ouders erg belangrijk voor ons. De invulling die u kiest is belangrijk voor de aansluiting met de cultuur en het klimaat op school. Wij stemmen het graag met u af vanuit onze pedagogische benadering in ons Daltononderwijs.

Wetenschap en Techniek

Stichting Zwaluwstaarten is door het bedrijfsleven in de regio in het leven geroepen ter ondersteuning van de verbreding van techniekonderwijs op de basisschool vanuit dezelfde motieven als hierboven beschreven. Een aanzienlijk aantal basisscholen in de Hof van Twente en Rijssen–Holten participeren hierin en hebben een convenant gesloten. Ook wij nemen hieraan deel. Stichting Zwaluwstaarten levert 36 leskisten voor de bovenbouw en een aanzienlijk deel van de aanvullende verbruiksmaterialen. Wij zetten de leskisten en de lessen in vanaf groep 5. Dit doen we tijdens reguliere lessen, de crea-middag en keuzewerk. We werken aan de ontwikkeling van een doorgaande lijn, vastleggen van doelen voor school, instandhouding van voldoende materiaal, ruimte en kennis en kunde. Onze techniekcoördinator zorgt voor de goede gang van zaken.

Bewegingsonderwijs

In de kleutergroepen staat bewegingsonderwijs twee keer per week op het rooster. Doelstelling van deze lessen is dat de leerlingen zich bewegend ontwikkelen. Leerlijnen zoals mikken, vangen, slaan, voortbewegen met de bal worden geoefend. Evenals het uitvoeren van verschillende rollen binnen spelsituaties. Samen spelen, winnen en verliezen zijn hierbij belangrijke elementen. De leerlingen spelen en bewegen dagelijks op het schoolplein en in het speellokaal. Vanaf groep 3 krijgen de leerlingen 2 keer per week 45 minuten gymles van een gekwalificeerde (groeps)leerkracht in de gymzaal. We gebruiken voor het bewegingsonderwijs de methode *Bewegen Samen Regelen*. Voor alle groepen geldt dat er gegymd wordt in gymkleding: een korte broek met T-shirt of een gypakje. Vanwege hygiëne zijn gym schoenen verplicht. Vanaf groep 5 krijgen de leerlingen de gelegenheid om te douchen na de gymles. Daarom zijn een handdoek en eventueel badslippers wenselijk.

Zwemmen in de gymtijd

In de maanden juni en juli wordt een gymles per week 'ingeruild' voor een zwemles voor de groepen 5 t/m 8. Deze wordt gegeven door een gekwalificeerde medewerker van het zwembad. De groepsleerkracht is aanwezig en heeft de supervisie. Leerlingen met een zwemdiploma zwemmen in 'het diepe'. Deze lessen worden mogelijk gemaakt door medewerking van het zwembadpersoneel en zijn realiseerbaar zolang deze medewerking bestaat. Jaarlijks wordt dit vastgesteld.

ICT en multimedia

ICT (Informatie en Communicatie Technologie) en het omgaan met multimedia is een onderdeel van het onderwijsleerpakket dat de laatste jaren meer aandacht heeft gekregen. De school is voorzien van een draadloos computernetwerk met internetaansluiting. Hierdoor is het mogelijk om het leren omgaan met computers en multimedia structureel aan te pakken. De school is uitgerust met digiborden, touchscreen borden, laptops, Chromebooks en tablets die ten dienste van het onderwijs worden ingezet.

De school heeft een eigen website waarbij het doel onder andere is dat leerkrachten en leerlingen deze steeds meer groepsgewijs vullen. Leerlingen leren omgaan met internet waarbij we m.b.v. het mediaprotocol invulling geven aan het wel en niet op het internet. Multimedia als Facebook, Whatsapp en Twitter maken steeds meer deel uit van het dagelijks leven van leerlingen. Op school maken we hier incidenteel gebruik van maar is nog geen standaard in de dagelijkse praktijk. Wel maken we leerlingen bewust van de mogelijkheden en 'gevaren'. Leerlingen mogen tijdens schooltijd (nog) geen individueel, of privé gebruik maken van eigen multimediale middelen.

Snappet onderwijs

Snappet 3.0 is een adaptief onderwijsplatform dat elk kind uitdaagt om zich optimaal te ontwikkelen. Door te werken op tablets van Snappet zorgen we ervoor dat leerlingen uit de groepen 4 t/m 8 de leerstof op een digitale manier kunnen verwerken. Het geeft direct feedback - je ziet meteen of je het goed of fout hebt gemaakt. Via een overzichtsscherm kan de leerkracht zien hoe de leerlingen werken. Als veel leerlingen de opdrachten fout maken, geeft de leerkracht extra instructie. Als veel leerlingen de opdrachten goed maken, kan er juist minder uitleg gegeven worden. Dat zorgt voor een effectieve manier van werken. Elke les heeft een duidelijk doel - leerlingen weten dus wat ze gaan leren én wat ze moeten kennen of kunnen aan het einde van de les. Aan het begin van de les kijken we wat de leerling nu al weet en dat doen we aan het einde van de les weer - zo merken ze meteen wat het oplevert wanneer ze goed meedoen met de les. Je leert dan écht wat!

Het belang van schrijven wordt niet uit het oog verloren. Het schrijfonderwijs, taalopdrachten en schriftelijke opdrachten bij bijv. wereldoriëntatie (o.a. aardrijkskunde, geschiedenis en natuur/techniek) blijven deel uitmaken van de gebruikte methodes. De leerlingen werken ± 1,5 uur per dag met de tablets aan de verwerking van de leerstof.

Acadin: Extra uitdaging voor meer begaafde leerlingen

Op ODBS de Holterenk willen we tegemoetkomen aan de verschillende behoeftes van leerlingen. We bieden extra instructie aan leerlingen die dat nodig hebben in de klas én willen ook extra instructie bieden aan leerlingen die op een andere manier instructie nodig hebben. De doelstelling van de

plusgroep is het tegemoet komen aan de specifieke behoeften van 'plus' leerlingen zowel op intellectueel als op sociaal-emotioneel en creatief gebied, door het geven van verschillende uitdagingen. Binnen de plusgroep wordt de leerling gestimuleerd om uitdaging te zoeken in het uitvoeren van zelfgekozen projecten. Zij nemen deze opdrachten en projecten ook mee naar de eigen groep. Er is veel aandacht voor het 'leren leren', het omgaan met frustratie en het behouden en vergroten van de motivatie.

Geestelijke stromingen

Elke basisschool besteedt aandacht aan de verschillende godsdiensten en levensovertuigingen die er op de wereld zijn. Als openbare school hebben wij niet één bepaalde religie of levensovertuiging als uitgangspunt. Juist niet! Wij leggen de nadruk op diversiteit en op respect voor de verschillende geloven en levensovertuigingen. Op de Holterenk wordt er sinds jaar en dag aandacht besteed aan levensbeschouwelijk onderwijs. Dit doen we onder meer aan de hand van actualiteit, tijdens wereldoriëntatie, en met het oog op burgerschapsvorming.

H.V.O. : Bij dit onderwijs leren leerlingen een eigen waardebesef en levensovertuiging te ontwikkelen. In de les onderzoeken leerlingen hun eigen ervaringen en ideeën leren ze zelf keuzes maken en verantwoorden en communiceren ze over wat ze denken, voelen, willen en doen.

G.V.O. geeft een introductie in Bijbelse en christelijke geloofstradities. Leerdoelen hierbij zijn:

- leerlingen stimuleren om een eigen levensbeschouwelijke attitude te ontwikkelen
- en het opbouwen van begrip en respect voor de godsdienst of overtuiging van anderen.

De lessen zijn bestemd voor de leerlingen die in de groepen 3 t/m 8 zitten. Er zijn aan deze vormen van onderwijs geen extra kosten verbonden. Het Dienstencentrum GVO en HVO regelt de financiering, alsmede de inzet van de mensen. Voorafgaand aan ieder schooljaar is de school verplicht de ouders te vragen óf, en zo ja, welke vorm van levensbeschouwelijk onderwijs hun kind gaat volgen. Er kan voor één van beide onderwijsvormen gekozen worden. Alleen bij voldoende deelname wordt de financiering toegekend en kunnen de docenten voor HVO en GVO worden ingezet. De ouders kunnen ieder schooljaar hun keuze weer kenbaar maken. Indien een kind niet deelneemt aan de HVO of GVO lessen, dan wordt er gezorgd voor vervangende activiteiten/lessen.

De inhoud van ons onderwijs (overzicht methodes)

In onderstaand schema staat overzicht van de leermiddelen en- / of methodes die ingezet worden per vakgebied. Door de wijze waarop deze leermiddelen worden ingezet in de leertijd die wordt gereserveerd voor het overdragen van de inhoud, voldoet ook de Holterenk aan de wettelijke eisen zoals verwoord in artikel 9 van de Wet Primair Onderwijs.

Vakgebied	Leermiddelen/ methodes	Bijzondere afspraken
Zintuigelijke en lichamelijke ontwikkeling		
Nederlandse taal	Groep 1 en 2: taal leerlijn en observatie-instrument ontwikkeld aan de hand van Thule en SLO doelen. Het	Op odds de Holterenk geven we standaard in drie niveaus les

	dyslexieprotocol is hierin meegenomen evenals de taken van fonemisch bewustzijn. Groep 3: Veilig leren lezen (Kim versie) Groep 4 t/m 8: Taal op maat Begrijpend lezen: Groep 4 t/m 8: nieuwsbegrip Spelling en werkwoord spelling: Groep 1 en 2: Fonemisch bewustzijn Groep 3: veilig leren lezen Groep 4 t/m 8: leerlijn spelling SLO Technisch lezen: Groep 1 en 2: Schatkist, werkmap fonemisch bewustzijn, lessen a.d.h.v. tule doelen en leerlijnen. Groep 3: veilig leren lezen Groep 4 en 5: leesriebels, tutor lezen Groep 4 t/m 8: nieuwsbegrip Groep 6 t/m 8: leesboeken van Estafette	(kwartiertjesrooster). Dit gebeurt aan de hand van een opgesteld groepsplan. Om in verschillende niveaus les te kunnen geven hanteren we het directe instructiemodel. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de onderwijsbehoeftes van ieder kind zullen we waar nodig andere keuzes maken in methodegebruik voor de kinderen. Zo werken wij vanaf groep 5 met acadin. een methode voor het meer- en hoogbegaafde kind. Op odds de Holterenk willen we tegemoetkomen aan de verschillende behoeftes van Leerlingen. We bieden extra instructie aan Leerlingen die dat nodig hebben in de klas én willen ook extra instructie bieden aan leerlingen die op een andere manier instructie nodig hebben. De doelstelling van de plusgroep is het tegemoet komen aan de specifieke behoeftes van 'plus' leerlingen zowel op intellectueel als op sociaal-emotioneel en creatief gebied, door het geven van verschillende uitdagingen. Binnen de plusgroep wordt de leerling gestimuleerd om uitdaging te zoeken in het uitvoeren van zelfgekozen projecten. Zij nemen deze opdrachten en projecten ook mee naar de eigen groep. Er is veel aandacht voor het 'leren leren', het omgaan met frustratie en het behouden en vergroten van de motivatie. Voor de kinderen die na een aantal jaren laten zien dat er meer nodig is dan de extra instructie tijdens de reguliere lessen kan in overleg met IB, directie en SWV worden besloten een eigen leerlijn in te zetten aan de hand van een OPP (onderwijsperspectief). Dit is echter uitzonderlijk, omdat we een kind niet te snel willen laten afwijken van de groep.
Rekenen en wiskunde	Groep 1 en 2: rekenleerlijn en observatie-instrument ontwikkeld aan de hand van Thule en SLO doelen. Rekentijgers en schatkist. Groep 3: Wereld in getallen 4 t/m 8: leerlijnen van SLO	
Schrijfvaardigheid	Groep 1 en 2: schrijfdans en pennenstreken Groep 3: veilig leren lezen Groep 3 t/m 8: pennenstreken	
Engelse taal	Groep 5 t/m 8: Take it easy	
Wereldoriëntatie	Groep 1 t/m 8: Faqta Wereld en Talent	
Expressieactiviteiten	Creatieve ochtenden maatjestheater	
Bevordering sociale redzaamheid, waaronder gedrag in het verkeer	Methode Leefstijl Verkeerskrant (Veilig Verkeer) en Streetwise	
Bevordering gezond gedrag	Methode Leefstijl Kringgesprekken Mediawijsheid groep 7 en 8 in samenwerking met Viavie (Stichting Welzijn)	
Schoolveiligheid/ welbevinden van leerlingen	Pestprotocol (veiligheidsplan) Gedragsprotocol Gouden weken (grip op de groep) ZIEN	
Bevorderen actief burgerschap en sociale integratie.	Jaarlijkse activiteiten in de wijk: Burendag Samenwerking met Zozijn Samenwerking met Viavie 2 ^e wereldoorlog (Anne Frank Stichting) Kerstavond 4 mei dodenherdenking; adopteren van een monument; poetsen van stolpersteine. Kinderpostzegelactie	
Wetenschap en techniek	Faqta en Zwaluwstaarten	
Kunst- en Cultuureducatie	Zie beleidsplan cultuureducatie Naast de jaarlijkse schoolreizen woont iedere groep 1 keer per jaar een culturele activiteit bij. Dit kan een theatervoorstelling zijn of een bezoek aan een museum.	

6.2 OP2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Zie zorgplan

Opbrengstgericht en Passend onderwijs (OPO)

Per half jaar verzamelen wij de opbrengstgegevens van alle leerlingen in de school. Daarbij gebruiken we in de kleutergroepen de Thule-doelen, dyslexie protocol en taken uit het fonemisch bewustzijn. Vanaf groep 3 gebruiken we de toetsen uit het Cito LOVS. Alle opbrengstgegevens worden elk half jaar verzameld in ParnasSys en in een Schooloverzicht (Focus PO) geplaatst, waarin we de school- en groepsopbrengsten met de schoolambities kunnen vergelijken.

We kijken niet alleen naar de opbrengsten, maar beoordelen per leerling elk jaar of hij/zij opbrengstgericht passend onderwijs heeft genoten. Dat doen we aan de hand van drie indicatoren: vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing (cruciale doelen) en betrokkenheid. Dit noteren we in het groepsoverzicht per vakgebied, per groep. Tijdens de halfjaarlijkse schoolbespreking doorlopen we de PDCA-cyclus van planmatig handelen: plannen, do, check en act.

Uit de schoolbespreking komen interventies eerst op schoolniveau (schoolverbeterplannen), dan op groepsniveau (groepsinterventies) en als laatste op individueel niveau voort. Deze worden vastgelegd in afspraken voor de duur van een half jaar. Als bij een bepaald vak de schoolambities niet behaald zijn door meer dan de helft van de groepen, wordt een **schoolverbeterplan** gemaakt. Als een groep bij een bepaald vak de schoolambities niet behaald heeft, wordt een **groepsinterventie** gemaakt. Deze interventies worden tussentijds (na 10 schoolweken) geëvalueerd. De interventies gaan over concrete maatregelen die we nemen om het onderwijs opbrengstgerichter en passender te maken. Deze concrete maatregelen zijn terug te vinden in de week-/dagplanning van de leerkrachten en tijdens de lessen.

In het groepsoverzicht zijn de leerlingen ingedeeld op basis van vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid in drie instructieniveaus: ondersteuning, basis en uitdaging. Bij de lessen wordt op deze drie niveaus instructie gegeven vanuit ons kwartiertjesrooster.

De leerlingen worden 2x per jaar ingedeeld in 6 niveaus van zorg: basisondersteuning fasen 1-4, breedteondersteuning fase 5 en diepteondersteuning fase 6. Vanaf Zorgfase 4 kan een leerling besproken worden in het Schoolondersteuningsteam smal of breed (SOT).

Leerlingvolgsysteem

Op odds de Holterenk volgen we systematisch de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen d.m.v. observaties, methode-gebonden toetsen en methode-onafhankelijke (Cito- en IEP-) toetsen (LVS ParnasSys) en ParnasSys Zien.

Zicht op groei in ontwikkeling

Op odds de Holterenk maken we gebruik van de OPO systematiek (Opbrengstgericht Passend Onderwijs) voor het analyseren van de opbrengsten volgens de cyclus van planmatig handelen. Odds

de Holterenk werkt sinds de start van het schooljaar 2019-2020 volgens Opbrengstgericht Passend Onderwijs. Deze manier van werken bevindt zich nog in de implementatiefase.

Vroegtijdige signalering

Op basis van observaties, methode toetsen, methode onafhankelijke toetsen, ontwikkelgesprekken en eventueel onderzoeken worden onderwijsbehoeften van onze leerlingen in kaart gebracht en ingedeeld in instructieniveaus per vakgebied; borging in groepsoverzichten en week-/dagplanning. Een ontwikkelpunt is het gebruiken van de terminologie van OPO tijdens de school- en groepsbespreking en het beschrijven van interventies in de groepsoverzichten, met de indicatoren:

1. onderwijsaanbod
2. zicht op ontwikkeling
3. didactisch handelen

Planmatige zorg

Op oods de Holterenk hanteren we de PDCA-cyclus: observeren-toetsen-analyseren-diagnosticeren-interventies bepalen-bijstellen volgens de OPO-systematiek. Ontwikkelpunt is het stellen van diagnoses en het onderbouwen van de stagnaties en het benoemen van de interventies in de terminologie van OPO. Hierbij is het de uitdaging van het team om daarbij te reflecteren op hun leerkrachthandelen en helder te beschrijven/benoemen welk handelen nodig is of er toe heeft geleid dat er stagnatie/groei/daling heeft plaatsgevonden.

Ook maken wij gebruik van de volgende systematiek en instrumenten voor het evalueren van de effecten van de zorg:

- Cyclus Kwaliteitszorg in 4 schooljaren: schoolzelfevaluatie en schoolzelfevaluatie light
- Externe audit en inspectiebezoek

Leerlingpopulatie in beeld

Opbrengstgericht Passend Onderwijs (OPO):

- School- en groepsbesprekingen 2x per jaar;
- Schoolverbeterplannen en groepsinterventies 2x per jaar;
- Niveaus van zorg in 6 fasen (leerlingniveau): basisondersteuning fasen 1-4, breedteondersteuning fase 5 en diepteondersteuning fase 6;
- SOT 3x per jaar (leerlingniveau) voor leerlingen in zorgfasen 4-6;
- Diepte-analyse op de Eindtoets en Cito tussentoetsen Midden en Eind op school- en groepsniveau.

De Implementatie Opbrengstgericht en Passend Onderwijs vraagt meerdere jaren.

Ontwikkelpunten daarbij zijn o.a. diepte-analyse op de IEP Eindtoets; Cito tussentoetsen Midden en Eind op school- en groepsniveau en School- en Groepsbesprekingen (OPO) met interventies op de indicatoren: onderwijsaanbod; zicht op ontwikkeling, didactisch handelen.

Observatie-instrument Jonge kind

Observatieformulieren vanuit de Thule-doelen.

Systematisch volgen van leerlingen op meerdere vakgebieden

Op ODBS de Holterenk gebruiken we hiervoor het Cito leerlingvolgsysteem voor Technisch lezen, spelling, werkwoord spelling (groep 7 & 8), begrijpend lezen en reken-wiskunde, IEP-advieswijzer eind groep 7, IEP eindtoets in groep 8; Zien! en de observatielijst van Thule voor de groepen 1 & 2.

Betrekken leerlingen bij leerproces

Gesprekkencyclus ouder-kind-school

Vanaf groep 5 wordt iedere leerling betrokken bij de gesprekken. Door leerlingen te betrekken bij de gesprekken worden zij serieus genomen en ontstaat er een goede communicatie tussen ouders, leerlingen en de school. Leerlingen van groep 1 t/m 4 zijn welkom en mogen vrijblijvend aanschuiven. Het gaat immers om hen. Voor zaken waarbij de ouder(s) alleen de leerkracht wil spreken, kan er uiteraard een andere afspraak gemaakt worden. De gesprekken die gevoerd zullen worden vanuit de nieuwe gesprekkencyclus, willen wij zoveel mogelijk laten plaatsvinden tussen 15.00 – 18.00 uur.

Hoe ziet deze opzet er uit?

In de eerste weken van ieder schooljaar zal in iedere groep een informatie avond zijn. Op deze avond krijgt de ouder(s) informatie over het schooljaar. De informatie heeft vooral betrekking op de groep waarin hun kind(eren) zit(ten).

Kennismakingsgesprekken:

In de laatste twee weken van september zal er een gesprek plaats vinden tussen ouders, leerlingen en school, om de wederzijdse verwachtingen voor het nieuwe schooljaar uit te spreken. In dit gesprek zal met name besproken worden welke persoonlijke doelen iedere leerling wil bereiken aan het einde van het schooljaar. Om ouders en leerlingen goed voorbereid het gesprek in te laten gaan, laten wij ze thuis nadenken over een aantal vragen. Deze ontvangen de ouders en leerlingen aan het begin van ieder schooljaar.

Voortgangsgesprekken:

In november beraden de leerkrachten uit de groepen 1 t/m 8 zich over de voortgang van de in september gemaakte doelen. Mocht dit niet conform de gewenste ontwikkeling verlopen, dan neemt de leerkracht tijdig contact met de ouders op om een vervolggesprek in te plannen, zodat de gestelde doelen eventueel heroverwogen/aangepast kunnen worden.

Bij nieuwe leerlingen in groep 1, die zijn gestart in januari, wordt er na 7 à 8 weken een huisbezoek ingepland. Tijdens dit huisbezoek wordt er een screeningslijst met de ouders besproken. Wanneer een leerling al een oudere broer of zus op school heeft, zal er geen huisbezoek plaatsvinden maar wordt de screeningslijst op school besproken.

Rapportgesprekken:

Alle ouders/verzorgers met kinderen in de groepen 1 en 2 worden eind februari uitgenodigd voor een gesprek, om te bespreken hoe de leerlingen zich ontwikkelen. Eind februari zullen er rapportgesprekken zijn voor alle leerlingen uit de groepen 3 t/m 7. Tijdens deze gesprekken wordt de voortgang van de leerlingen besproken. Ook kunnen de persoonlijke doelen opnieuw geformuleerd worden. In februari vinden ook de adviesgesprekken plaats voor de leerlingen uit groep 8, tijdens deze gesprekken wordt een enkelvoudig bindend advies gegeven. Ook wordt er een plaatsingsadvies gegeven voor een dakpanklas. In maart krijgen de leerlingen uit de groepen 3 t/m 8 hun rapport mee.

Evaluatie gesprekken:

In juni zal de leerkracht opnieuw de voortgang van alle leerlingen evalueren. Naar aanleiding van deze evaluatie kan de leerkracht opnieuw ouders/verzorgers uitnodigen voor een gesprek. Dit kan dan al gedeeltelijk gericht zijn op het komende schooljaar. Eén of twee weken voor de vakantie, krijgen alle leerlingen hun tweede rapport mee. De leerlingen uit groep 1 en 2 krijgen dan hun allereerste rapport mee naar huis van dat schooljaar. In groep 7 worden in juni de IEP advieswijzer besproken met ouders/verzorgers en de leerlingen. Tijdens deze gesprekken worden al voorzichtige voorspellingen gedaan over het eventuele advies voor het voortgezet onderwijs. In het nieuwe schooljaar herhaalt deze gesprekken-cyclus zich weer.

Leerlingenraad

Tien keer per jaar heeft de leerlingenraad overleg met de schooldirecteur. In de leerlingenraad zitten leerlingen uit de groepen 5 t/m 8, die gekozen worden door de groep. Een leerling zit standaard 2 jaar in de leerlingenraad en maakt daarna plaats voor een nieuw lid. Twee leerlingen uit de groepen 7 en 8 worden in de leerlingenraad verkozen tot voorzitter en notulist. Tijdens deze overleggen worden de punten die vanuit de klassenvergadering naar voren zijn gekomen besproken met de directeur. Tijdens deze overleggen worden afspraken gemaakt met de leerlingenraad welke punten schoolbreed kunnen worden aangepakt en welke in de klas verder moeten worden opgepakt. Standaard gespreksonderwerpen tijdens de leerlingenraad zijn: de sfeer op school, leren op school en de organisatie op school. De leerlingen uit de leerlingenraad mogen meedenken en meepraten over de ontwikkelingen op onze school.

6.3 OP3. Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Opbrengstgericht en Passend onderwijs (OPO)

Het planmatig handelen gebeurt allereerst op schoolniveau. We werken met onderwijsplannen per vakgebied, waarin opbrengstgericht en passend onderwijs aan de hele leerlingpopulatie is beschreven. Vanuit de gewenste eindopbrengsten, de uitstroom voortgezet onderwijs en de instroom, hebben we via de schoolambities de consequenties voor ons onderwijsprogramma bepaald. In het onderwijsplan staat beschreven hoe we vanuit het model van convergente differentiatie omgaan met verschillen. We groeperen leerlingen op basis van hun overeenkomsten in onderwijsbehoeften, wat resulteert in een drietal aanpakken: intensief (meer ondersteuning), basis en verrijkt (meer uitdaging). Omdat er sterkere en zwakkere groepen zijn is het nodig om het onderwijs in elke groep verder aan te passen. Als de middenmoot in een groep hoger ligt, dan gaat de leerkracht meer verrijking toevoegen aan het onderwijsprogramma voor de leerlingen in de basisgroep en nog meer voor de leerlingen boven de middenmoot en andersom. We passen onze lesmethodes en leermiddelen zo aan dat we in zoveel mogelijk onderwijsbehoeften kunnen voorzien. In het onderwijsplan staat de didactiek centraal, waaronder de schoolbrede didactische strategieën om leerlingen zo actief mogelijk bij de les te betrekken en om de leerstrategieën aan te leren, waarmee ze de vraagstukken en problemen kunnen oplossen.

Daarbij valt te denken aan strategieën als modeling, identificeren van overeenkomsten en verschillen, samenvatten en notities maken in hun onthoudschrift, inspanningen bevestigen en erkenning geven, huiswerk en oefening, non-verbale representatie, coöperatief leren, doelen stellen en feedback geven, vragen formuleren en hypothesen testen of voorkennis activeren met vragen, aanwijzingen en kapstokken. Ons daltononderwijs heeft veel van deze aspecten in zich zitten. Hoe wij precies vorm geven aan samenwerken, vrijheid en verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, effectiviteit en reflectie is terug te lezen in ons [daltonboek](#).

Onze leerlingpopulatie heeft behoefte aan directe instructie in de vorm van het Directe Instructie Model (DIM) in combinatie met visuele ondersteuning en stappenplannen. Op basis van vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing (cruciale doelen) en betrokkenheid (leerplezier en evenwicht tussen leerpijn en leergemak) worden de leerlingen per vak en per groep ingedeeld op 3 instructieniveaus: basis, uitdaging, ondersteuning. Dit is vastgelegd in het groepsoverzicht. Van hieruit hanteren wij ons kwartiertjesrooster. Uitgangspunt is een convergente instructie. Daarbinnen wordt gedifferentieerd op de volgende aspecten: instructieniveau, tijd van instructie en verwerking, inhoud van de verwerking en de gestelde leerdoelen.

Voor de leerlingen met een gemiddelde niveau is er de basisinstructie. Voor de leerlingen die meer aan kunnen is er een verkorte basisinstructie en gaan we vervolgens verrijken, verbreden of versnellen. We bieden uitdaging door complexe toepassingsopgaven (Taxonomie van Bloom, Acadin voor leerlingen die meer aan kunnen), ontwikkelgesprekken met kind en/of ouder (eigenaarschap/doelen bepalen), beperken van de inoefenstof, meervoudig strategiegebruik, minder leertijd, procesgerichte instructie, toevoegen van doelen. Voor de leerlingen met lager niveau bieden we voorafgaand aan of na de basisinstructie respectievelijk pre-teaching of verlengde instructie en gaan we vertragen of intensiveren. We ondersteunen door terug te gaan naar een lager niveau: ervaren in

de werkelijkheid, concreet materiaal, inoefening van deelvaardigheden, enkelvoudig strategiegebruik; meer leertijd, inhoudsgerichte instructie, weglaten van doelen. Als blijkt dat een leerling na de instructie of verwerking het lesdoel niet heeft behaald, wordt dit vastgelegd in de groepsmap, waarbij een herhaald instructiemoment wordt gepland. Hier worden ook de instructiemomenten voor herhaalde instructie van de niet-behaalde cruciale doelen vastgelegd. Als een leerling vanaf groep 5 nog meer ondersteuning of meer uitdaging nodig heeft dan reeds geboden en is ingedeeld in zorgniveau 5 of 6, kan deze leerling zich op een eigen leerlijn (OPP) verder ontwikkelen. Hij/zij krijgt dan een divergente instructie passend bij zijn/haar onderwijsbehoeften.

Daltononderwijs

Ons daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Een taak als drager van de te leren vaardigheden en kennis biedt optimaal gelegenheid om tot een doelmatige inrichting te komen. Een taak op maat houdt een leerling doelmatig en functioneel bezig. Om het onderwijs op de Holterenk effectief te organiseren, werken we in alle groepen vanuit de volgende uitgangspunten:

- Alle tijd buiten de instructies is Daltontijd (in ontwikkeling);
- Er zijn instructies gepland voor kleinere groepen;
- Tijdens iedere instructie staat een lesdoel centraal;
- Materialen staan op vaste plekken in de school/klas;
- Leerlingen die binnen komen gaat iedereen direct aan het werk en
- Op het bord staat inzichtelijk voor welke leerling er een instructie is (in ontwikkeling).

Deze uitgangspunten zijn op verschillende manieren terug te zien in de dagelijkse gang van zaken binnen ons onderwijs:

De hele dag dalton

Momenteel zijn we bezig met de ontwikkeling om 'de hele dag dalton' vorm te geven. Voor de leerlingen is hierbij de hele dag daltontijd. Elke minuut. Waarin de leerling geen instructie volgt of deelneemt aan een klassikale activiteit, elk moment dat een leerling niet vastzit aan een contact moment met de leerkracht, is voor de leerling daltontijd: tijd, die hij/zij zelf kan inzetten om aan zijn/haar taken te werken, tijd waarin hij/zij zelf (binnen de afgesproken kaders) kan bepalen wat hij/zij gaat doen, waar en met wie hij/zij aan het werk gaat (Focus op dalton, blz. 52).

Instructiemomenten

Om de effectiviteit van het daltononderwijs te kunnen garanderen is de inzet van de taak en het instructierooster cruciaal. Op het instructierooster staan alle instructiemomenten die aangeboden worden aan de hele groep of aan een specifieke doelgroep. De leerling weet dankzij het instructiebord met instructie-rooster precies wanneer er welke instructies en leerkracht gebonden momenten ingepland zijn en de leerling weet (of kiest zelf) welk instructiemomenten hij bijwoont. Alle andere tijd is daltontijd. Echte lessen zijn in onze opzet niet meer nodig. In de loop van de dag staan voor verschillende vakken en doelgroepen een aantal instructiemomenten ingepland. Voor zwakke leerlingen is het van belang om aansluitend aan de instructie met verwerkingsopdrachten uit hun taak aan de slag te gaan. Sterkere leerlingen kunnen ervoor kiezen gewoon met een ander vak

dan de gevolgde instructie verder te werken (Focus op dalton, blz. 53).

Ons onderwijs is adaptief, doordat de leerling de stof op zijn eigen manier en tempo kan verwerken. Daarnaast biedt het werken met taken de mogelijkheid om deze aan de individuele mogelijkheden van de kinderen aan te passen. Het zelfstandig werken geeft daarnaast de leerkracht de mogelijkheid om aan kinderen die dat nodig hebben, extra instructies te geven. Adaptief onderwijs houdt in dat er rekening gehouden wordt met verschillen tussen leerlingen en dat er qua niveau, begeleiding en methode afgestemd is op de individuele leerling. De leerkracht geeft veel individuele instructie en/of instructies aan kleine groepjes. Dit kan de leerkracht op eigen initiatief doen, maar ook de leerling kan de leerkracht om uitleg vragen. In het daltononderwijs is genoeg ruimte voor uitleg en instructie door de inzet van het zelfstandig werken.

Instructies en leerdoelen centraal

De grote winst van het werken volgens 'de hele dag dalton' zit in het feit dat de effectieve leertijd van de leerling sterk vergroot wordt en elke leerling in die toegenomen leertijd meer op zijn eigen niveau, dus op maat, kan werken en de leerling meer eigenaar van zijn eigen leerproces wordt.

De leerkrachten plannen in de dagplanning op het instructierooster de eigen inzet en begeleiding nauwgezet in. Hierbij kan het gaan om: instructies aan groepjes leerlingen, instructies aan individuele leerlingen, momenten waarop leerlingen zich kunnen inschrijven voor hulp of instructie, préteaching momenten, begeleide inoefenmomenten, momenten voor reflectiegesprekken met individuele of groepjes leerlingen en workshops.

De periodetaak wordt hierbij gebruikt als een planningsdocument voor het realiseren van doelen. Het gaat erom dat leerlingen voor de periodetaak een werkplan maken met stappen die gezet moeten worden om de gestelde doelen te bereiken. Ook op het instructierooster in de klas worden de doelen vermeld (Focus op dalton, blz. 54 en 55).

Hulpmiddelen en materialen

Er wordt in de groepen veelal gewerkt met soortgelijke materialen. Deze materialen en hulpmiddelen zijn goed te vinden in of buiten de klassen voor de leerlingen. In de onderbouw wordt de plek van de materialen aangegeven middels foto's en pictogrammen. In de midden- en bovenbouw wordt gewerkt met teksten. De leerlingen mogen zelf de materialen en hulpmiddelen pakken om hier gebruik van te maken.

Binnenkomst

Gezien het feit dat de leerlingen werken vanuit een periodetaak, weten zij wat er van hen verwacht wordt en kunnen zij werken onder eigen verantwoordelijkheid. De leerling kan zelf bepalen hoe en wanneer hij aan de taak werkt. Dit maakt dat de leerling de tijd effectief en naar eigen behoefte kan indelen en de stof in eigen tempo kan behandelen. De periodetaak is hierbij een hulpmiddel voor het overzicht van het werk wat gedaan moet worden, een hulpmiddel om te plannen en om goed bij te houden wat er al gedaan is.

Samenvattend: het daltononderwijs is dus sterk in het realiseren van taak- en doelgericht werken, binnen een vastgestelde tijd. Het biedt duidelijkheid en structuur. De taken worden zo samengesteld dat de stof stapsgewijs aan de leerlingen wordt aangeboden. Doordat de leerlingen hun eigen tijd

kunnen indelen, kan ieder leerling de leerstof bovendien in eigen tempo doorwerken. Hierdoor wordt het eigenaarschap van de leerlingen vergroot.

Planmatig handelen leerkrachten

De leerkrachten plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over de leerlingen hebben door:

OPO: planmatig handelen op schoolniveau en daarna op groepsniveau, daarbij clusteren van leerlingen naar onderwijsbehoeften (vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid) per vakgebied. Interventies nav Respons op instructie (vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid = leerplezier + evenwicht tussen leerpijn en leergemak) op leerlingniveau zijn terug te vinden in de week-/dagplanning

De beertjes van Meichenbaum

Bij deze aanpak staat de wijze waarop gewerkt wordt centraal.

De beertjesmethode van Meichenbaum zorgt voor structuur in het denkproces. De leerlingen leren het denk/leerproces te ontwikkelen volgens de 4 fasen van de beertjes van Meichenbaum. Stap voor stap wordt het denkproces ontwikkeld. Vooral kinderen met ADHD hebben veel baat bij de beertjesmethode, maar ook kinderen met autisme, dyslexie, ADD, NLD etc. Natuurlijk hebben kinderen zonder een ontwikkelings- en of leerstoornis ook baat bij dit cognitieve programma. Er wordt gewerkt aan probleeminzicht, zelfcontrole en probleemoplossende vaardigheden.

Data-muur

Er worden specifieke leerdoelen per vakgebied beschreven, deze vakgebieden wisselen per periode. Deze specifieke leerdoelen hebben een duidelijke relatie met de groepsplannen. Binnen de datamuur wordt gedifferentieerd in het te behalen leerdoel. Leerdoelen kunnen inzichtelijk gemaakt worden door voortoetsen en geanalyseerd worden door na toetsen. Door te werken met zichtbare doelen voor een specifieke periode in de groep is het voor de leerlingen erg motiverend om te zien hoe ze stapje voor stapje vooruit gaan in het bereiken van de doelen. Dit vergroot de eigenaarschap van onze leerlingen bij hun eigen ontwikkeling.

Reflectie

Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend. Iedere leerkracht werkend op een daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over het onderwijs voortdurend plaats. Reflectie en evaluatie dragen in hoge mate bij tot een verkenning van de leerweg om het beoogde doel te bereiken. De kernwaarde reflectie wordt op de Holterenk georganiseerd volgens een aantal uitgangspunten. De inzet van deze uitgangspunten varieert tussen de verschillende groepen, waarbij continue de doorgaande lijn binnen ons onderwijs gewaarborgd blijft.

Periodetaken

Naast alle basistaken wordt er op de Holterenk ook gewerkt met periodetaken. Periodetaken zijn opdrachten met periodedoelen (vaak van vakantie tot vakantie) op het gebied van nieuwe kennis, het automatiseren van basisvaardigheden en op het onderhouden en uitbouwen van bestaande

kennis. In het ontwikkelen van periodetaken liggen kansen voor daltonontwikkeling: kansen om leerlingen doelgericht te laten werken, om ze (meer) eigenaar van het leerproces te maken, kansen om ze doelen bij interesses en talenten te laten formuleren en om reflectie een belangrijk onderdeel van het leerproces te laten zijn.

Een periodetaak heeft voor de leerlingen heldere doelen. De taak is overzichtelijk en gefaseerd, zodat een planmatige aanpak mogelijk is. De leerlingen weten wanneer doelen behaald moeten worden en op welke manieren zij hun ontwikkelingen kunnen bijhouden. Ook is bij de leerlingen bekend op welke manier ze de periodetaak kunnen behalen.

Voorbeelden van periodetaken kunnen zijn: veters strikken, jas zelf aan kunnen doen, letters herkennen, kunnen tellen t/m 20, tafels van 1 t/m 10, verhaal schrijven, enz.

Ik-doelen en portfolio gesprekken

Om goed te kunnen functioneren in een groep, te kunnen leren en je te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat je je veilig voelt. Veilig voelen kan op veel manieren, maar je prettig in de groep voelen is tevens van groot belang voor het leerproces. Uit verschillende literatuur bleek dat motivatie en autonomie hier sleutelwoorden zijn. Leerlingen die autonoom en gemotiveerd zijn, hebben minder last van de mening van een ander en kunnen relativeren. Hierdoor wordt er een hogere graad van veiligheid gevoeld. Het ontwikkelen van motivatie en autonomie kan worden gestimuleerd door te werken aan ik-doelen. Ik-doelen zijn doelen die onze leerlingen zichzelf stellen na gereflecteerd te hebben op eigen gedrag of kennis. De ik-doelen zijn bedoeld om leerlingen meer inzicht te geven in vaardigheden waaraan zij eventueel zouden kunnen werken. De ingevulde ik-doelen kan de leerkracht vervolgens als uitgangspunt voor een portfoliogesprek gebruiken om te praten en reflecteren over de zelfreflectie van de leerlingen, waardoor leerlingen nogmaals aan het denken worden gezet over het opstellen van hun persoonlijk en relevante ik-doelen. De ik-doelen zijn in kaart gebracht gedurende ons ontwikkeltraject dalton en zijn gebundeld per twee leerjaren, 1-2, 3-4, 5-6 en 7-8. Deze zijn nog steeds in ontwikkeling en zullen gedurende deze beleidsperiode vastgelegd en geborgd worden in ons daltonboek.

Portfolio

Gedurende deze beleidsperiode zal er gewerkt worden aan het ontwikkelen van een portfolio. Het doel van een portfolio is dat er nog meer samenwerking tussen leerkracht en leerling ontstaat. De leerkracht bepaalt niet alleen de leerdoelen, maar leerlingen verzamelen leerervaringen en vertellen zelf hun verhaal hierbij. Ook bedenken zij hoe zij een leerervaring in het portfolio kunnen vastleggen. Door een portfolio wordt een leerling eigenaar van zijn eigen leerproces en krijgt zelf verantwoordelijkheid hierover. Leren is niet langer een passieve taak voor een leerling.

Beleidsontwikkelingen komende periode

Gedurende deze beleidsperiode zullen we ons verder gaan verdiepen en scholen in de taxonomie van Bloom en structureel coöperatief leren.

De taxonomie van Bloom kan worden toegepast als praktisch hulpmiddel bij het differentiëren in denken en doen. Het helpt om in de vraagstelling een plaats te geven aan het 'hogere orde-denken'

(creëren, evalueren en/of analyseren) naast het 'lagere orde-denken' (onthouden, begrijpen en/of toepassen). De taxonomie biedt een handige structuur waarmee een onderwerp kan worden benaderd en is ook een handig hulpmiddel bij de formulering van leerdoelen.

De gedachte achter structureel coöperatief leren is dat zowel de zwakke als de sterke kinderen hiervan leren. De zwakke leerlingen, doordat ze uitleg krijgen en aangemoedigd worden. De sterke leerlingen, omdat zij de stof op een hoger niveau leren beheersen als ze het aan anderen uitleggen. Bij structureel coöperatief leren is dus niet alleen de lesstof belangrijk, maar ook de samenwerking. Er is dus sprake van een cognitief en een sociaal doel. De achterliggende gedachte van coöperatief leren is dat kinderen niet alleen leren van de interactie met de leerkracht, maar ook van de interactie met elkaar.

6.4 OP4. (Extra) ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.

In het **Schoolondersteuningsprofiel** staat helder omschreven hoe onze school ervoor zorgdraagt om haar leerlingen zoveel mogelijk in de eigen school te kunnen begeleiden. Bij grote stagnatie in de cognitief en sociale ontwikkeling wordt nader onderzoek gedaan. Wanneer de begeleiding van de schoolcoach/andere specialisten niet het gewenste resultaat brengt en de handelingsverlegenheid na inzet van SOT's blijft, kunnen we een HIA aanvragen. Hierbij wordt een trajectbegeleider als objectief bemiddelaar ingezet, vaak sluiten andere specialisten aan. Doel: is het onderwijs op school nog aan te passen of moeten we kijken naar een andere school (BO of SBO). Het samenwerkingsverband biedt deze ondersteuning aan om samen met het Schoolondersteuningsteam (SOT) en ouders te onderzoeken of binnen de school nog kansen liggen om passend onderwijs te bieden. De school kan een ontwikkelingsperspectief (OPP) opstellen voor leerlingen die de einddoelen van groep 8 niet halen. Ook voor de leerlingen met hogere verwachtingen dan de doelen van eind groep 8 kan een OPP opgesteld worden. De ouders worden structureel betrokken bij de evaluatie en de eventuele bijstelling van het OPP, OPP is geen verplichting vanuit het SWV. Op basis van de mogelijkheden van school, met ondersteuning van de schoolcoach. Dit gebeurt minimaal twee keer per jaar. Daarnaast vinden regelmatig overlegmomenten plaats over de geboden ondersteuning tussen de leerkracht, de intern begeleider, de ouders en de schoolcoach.

Op odds de Holterenk volgen de leerlingen in principe tot en met minimaal groep 4 het onderwijsprogramma van de groep, leerlingen worden zo lang mogelijk bij de instructie van de groep gehouden, de verwerking wordt vervolgens aangepast. (risico op te lage verwachtingen). Daarna wordt er voor leerlingen met lagere of hogere verwachtingen dan de doelen van eind groep 8 een eigen leerroute opgesteld. Op schoolniveau en op groepsniveau wordt de leerlingpopulatie in kaart gebracht op meerdere aspecten. ([zie beschrijving leerling populatie odds de Holterenk office 365](#)).

Basisondersteuning fase 1 t/m 4

Fase 1: HGW in 7 stappen

Onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.

Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.

De leerkracht doet ertoe. Hij/zij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.

Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders. Het is belangrijk dat een leerkracht blijft zoeken naar de positieve kenmerken van een leerling en de verwachtingen hoog blijft stellen, dit zorgt voor probleemoplossend denken. Als een leerkracht een leerkracht een negatief beeld heeft van de leerling, dan zie hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leerkracht dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.

Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen en samenwerking van en met de ouders duidelijk aan.

Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (zie hieronder). Ze worden SMARTI geformuleerd.

De werkwijze van school is **systematisch en transparant**. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Fase 2 Vastleggen in ParnasSys

Leerkracht overlegt met collega's/ bouwoverleg/ intercollegiale consultatie. Leerkracht en ouders gaan in gesprek: zorgen en ervaringen worden gedeeld, afstemmen aanpak wordt afgestemd met de ouders en het formulier wordt door iedereen ondertekend en opgeslagen in ParnasSys.

Fase 3 Extra gesprek in ParnasSys vastleggen

Vanuit de groepsbespreking formele interne aanmelding bij IB-er: leerkracht meldt aan; leerlingbespreking; notitie in ParnasSys; evt. starten met groeidocument; lk. informeert ouders over werkwijze SOT/SWV en wisselt ervaringen uit (expertise van ouders gebruiken). School kan gebruik maken van de kennis binnen het E&D team.

Fase 4 Groeidocument (uploaden of notitie in het digitale systeem; Parantium)

De IB-er maakt een groeiformulier aan in het digitale systeem (parantium), leerkracht en anderen krijgen een code om in te loggen voor bepaalde tijd. IB bepaalt met LK wie schrijft of leesrechten krijgt. Ouder vinken aan voor toestemming. Aanmelding voor het SOT: overleg tussen intern begeleider, leerkracht, directeur, ouders, schoolcoach, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werk, schoolverpleegkundige JGZ/GGD en op afroep andere partners.

SOT-smal: Bij aanmelding SOT vullen school en ouders het groeidocument in. De ouders worden als

partner-in-zorg betrokken. (handtekening op formulieren). Het groeidocument is verplicht als er een bespreking met het SWV of een SOT plaats vindt.

Breedteondersteuning fase 5

Fase 5 Groeidocument verplicht!

Diagnostische interventies door SWV: interventie vanuit jeugdzorginstellingen of inzet schoolcoach, gedragsspecialist, SOVA of diagnostisch onderzoek; OPP. Het verloop wordt digitaal vastgelegd door SMW werk in een eigen omgeving waarvoor de supporters een inlogcode ontvangen(mijn Avedan). SOT-breed: Toestemming van de gezaghebbende ouders regelen en hen betrekken als partner-in-zorg (handtekening op formulieren).

Vanaf groep 5 en zorgniveau 5 (breedte-ondersteuning) kunnen leerlingen een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau, vastgelegd in een groeidocument met een OPP. Dit kan zijn voor leerlingen die de einddoelen groep 8 niet behalen, maar eveneens voor de leerlingen van groep 8 die de einddoelen ruimschoots halen.

Diepteondersteuning fase 6

Fase 6 Onderwijs op maat (formulier aanvraag SOT-HIA;CVI-CVT)

Ondersteuning/aanpassing in reguliere school in de vorm van een arrangement:

- Aangepaste voorziening voor jeugdzorg onder/na schooltijd
- Afstemming op schoolbehandeling en hulp
- Aangepaste onderwijsvorm: SBAO, SO
- School steunt ouders bij keuzeopties, zoals: hulp op eigen school; BAO-BAO plaatsing; Verwijzing SBAO of SO; Terugplaatsing vanuit SBAO of SO (handtekening op formulieren).

De effecten van de zorg worden tijdens individuele gesprekken met ouders of in het SOT met ouders en zorgverleners geëvalueerd en beredeneerd bijgesteld. Dit wordt vastgelegd in het groeidocument. De school streeft naar een verwijzingspercentage naar SBAO en SO dat onder de 2% ligt.

6.5 OP6 Samenwerking

De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Samenwerking met voorschoolse voorzieningen

OdbS de Holterenk werkt op dit moment als pilot samen met kinderdagverblijf en peuteropvang Smallsteps. Smallsteps en odbS de Holterenk hebben elkaar opgezocht voor frequent overleg om te werken aan een goede communicatie en een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn tussen de voor- en vroegschool. Dit stimuleert tevens de ontwikkeling voor alle kinderen. Het belang van een doorgaande lijn wordt onderstreept door zowel de gemeente als haar partners.

Een goede samenwerking tussen de verschillende partners, basisscholen, kinderopvang, peuteropvang, GGD-JGZ en bibliotheek uit de gemeente Rijssen-Holten biedt kansen om de doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen te versterken en om de taalachterstand gezamenlijk terug te dringen.

De partners geven aan blijvend aandacht te geven aan de aansluiting met zorgkinderen en kinderen met specifieke onderwijsbehoefte (Passend Onderwijs). De voorscholen zijn zo een belangrijke partij bij het vroeg signaleren van mogelijke onderwijsachterstanden of een hulpvraag op een ander gebied. Hierbij wordt waar nodig voor een kind de samenwerking opgezocht tussen voorscholen, scholen, GGD-JGZ en andere partners zoals de jeugdconsulenten van de gemeente.

Voor doelgroepkinderen VVE is altijd sprake van een warme overdracht van voorschool naar vroegschool.

Indicatoren doelgroepkinderen VVE gemeente Rijssen-Holten:

1. Gewichtenkinderen: het opleidingsniveau van beide ouders is maximaal LBO/VBO, praktijkonderwijs of VMBO basis of kaderberoepsgerichte leerweg. De GGD-JGZ mag hiervan gemotiveerd afwijken.
2. De thuistaal is niet het Nederlands of is dialect;
3. De taalontwikkeling is nog niet voldoende volgens de van Wiechen methode;
4. Verwijzing op indicatie Kinderopvang c.q. Peuteropvang

Samenwerking met het Voortgezet onderwijs

Uitstroom naar het Voortgezet onderwijs

Ouders en kinderen worden aan het eind van groep 7 in een gesprek met de leerkracht geïnformeerd over het te verwachten uitstroomniveau aan het eind van groep 8. De leerkracht baseert zich hierop op grond van observaties, ontwikkeling op de Cito toetsen gr. 3-7, methode-toetsen, IEP-Advieswijzer groep 7. Zij bespreekt dit vooraf met de intern begeleider en de directeur. In dit gesprek kunnen ouders en kind uitspreken welk uitstroomniveau zij wensen en wat ervoor nodig is om dit te kunnen behalen.

De desbetreffende leerkracht uit groep 7, maakt een voorzichtige prognose op welk niveau hij/zij denkt dat de leerling zal gaan uitstromen. Dit gesprek wordt vastgelegd middels een officieel gespreksverslag, waarbij de ouder(s) en leerkracht hun handtekening onder plaatsen. Deze zal worden opgeslagen in Parnassys.

In het najaar bezoekt de leerkracht met de leerlingen van groep 8 diverse voortgezet onderwijs scholen in de gemeente Rijssen-Holten met diverse niveaus. Leerlingen kunnen meedoen aan speciale dagen met 'Mini-lesjes' door VO-docenten op het voortgezet onderwijs.

Leerlingen met een verwachte uitstroom PRO of VMBO-basis kunnen speciale toetsen op het voortgezet onderwijs maken om het juiste uitstroomniveau en de onderwijsbehoefte in het VO te bepalen.

In de maanden januari-februari kunnen de kinderen en ouders de open dagen van het voortgezet onderwijs bezoeken om een gefundeerde keuze te kunnen maken.

In november wordt op basis van observaties, leerlinggesprekken, methodetoetsen en Cito toetsen B8-M8 en/of IEP-Advieswijzer groep 8 geëvalueerd met ouders, kind en leerkracht in hoeverre de doelen behaald zijn en aan welke doelen nog gewerkt dient te worden.

Voor 1 maart bespreekt de leerkracht met de ouders en het kind het uitstroomniveau. De leerkracht geeft daarbij een schooladvies VO en de ouders/kind mogen hun gewenste uitstroomniveau aangeven. Zij maken ook de keuze voor een bepaalde school voor voortgezet onderwijs, school en ouders vullen beiden het aanmeldingsformulier met onderwijskundig rapport (OKR) in.

De leerkracht heeft het schooladvies VO vooraf besproken met de intern begeleider en/of directeur. Voor de niveaubepaling wordt tevens als controlemiddel gebruik gemaakt van het 'Hulpinstrument voor het bepalen van Schooladvies' van het voortgezet onderwijs, waar leerlingen worden ingedeeld in een basisprofiel of een bespreekprofiel. Voor half maart wordt dit Schooladvies VO bij het voortgezet onderwijs aangeleverd en wordt het uitgewisseld met BRON-DUO.

Er volgt vanaf eind maart een (warme) overdracht van basisschool naar voortgezet onderwijs, waarbij schooladvies, niveaus en plaatsing, resultaten huidige brugklassers en bijzonderheden in het kader van een goed doorlopende begeleiding worden besproken tussen de leerkracht groep 8 (en/of intern begeleide/directeur) en de onderbouwcoördinator van het Voortgezet onderwijs.

In april maken de leerlingen de IEP-Eindtoets. Indien de uitslag van de toets boven het verwachte uitstroomniveau ligt, gaat de leerkracht opnieuw in gesprek met ouders en kind. In gezamenlijkheid wordt besloten of het uitstroomniveau naar boven wordt aangepast of zo zal blijven. Het kan nooit naar beneden worden bijgesteld.

Half mei neemt de toelatingscommissie van het VO een beslissing over de plaatsing van de leerlingen en worden de ouders geïnformeerd. Bij afwijkende plaatsingen wordt de basisschool eerst geïnformeerd.

In juni zijn er kennismakingsdagen voor de aanstaande brugklassers en hun ouders.

Tussentijdse uitstroom

Als er leerlingen tussentijds uitstromen i.v.m. verhuizing, basisonderwijs-basisonderwijs, basisonderwijs-speciaal basisonderwijs of basisonderwijs-speciaal onderwijs plaatsing, wordt een Onderwijskundig Rapport (OKR) opgesteld. Hierover worden de ouders geïnformeerd en vervolgens wordt het via OSO verzonden naar de nieuwe school. Voorafgaand aan de overstap naar de andere school hebben directeur en intern begeleider van beide scholen contact met elkaar en wisselen informatie uit over de leerling. De ouders zijn hiervan op de hoogte. Bij de mogelijke uitstroom naar het sbao of so in zorgniveau 6 wordt een SOT met HIA methodiek georganiseerd door de Trajectbegeleider. De ouders nemen actief deel aan het SOT/HIA.

Samenwerking met Samenwerkingsverband en partners in de zorg

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte (zorgniveau 5 en 6) werken we samen met de jeugdconsulenten van de gemeente en/of het Samenwerkingsverband (SWV Twente -Noord): SOT (schoolcoach, orthopedagoog, maatschappelijk werker, schoolverpleegkundige), schoolarts, E&D team (specialisten op gebied van taal-, rekenen-, hoog-/meerbegaafdheid, gedrag, jonge kind

etc.); jeugdzorginstellingen, dyslexiecentra, cluster 1 (blinden, slechthorenden) en cluster 2 (doven, slechthorenden, spraak-/taal), cluster 3 (lichamelijke beperking) en cluster 4 (gedrag).

Samenwerking met ouders

Op oods de Holterenk zijn minimaal 4x per jaar contactmomenten met ouders gepland.
(zie Gesprekkencyclus ouder-kind-school blz 34).

Tijdens de Nationale Daltondag in maart wordt er een daltondag georganiseerd op oods de Holterenk. Tijdens deze dag geven de kinderen hun ouders uitleg over ons onderwijs.

Daarnaast ontvangen ouders 1x per maand een Nieuwsbrief, hebben zij inzage in het Ouderportal ParnasSys (informatie over absenties, toetsen en rapportcijfers), communiceren de leerkrachten met de ouders in een afgeschermd omgeving via de Parro-app en ParnasSys e-mail.

De school betreft ouders op verschillende manieren bij het onderwijsproces o.a.; ouders nemen structureel deel aan de medezeggenschapsraad, de ouderraad, stichting Vrienden van de Holterenk en de werkgroep ouderbetrokkenheid/communicatie en PR. Per groep zijn er klassenouders die de leerkracht bijstaan bij het regelen en begeleiden van verschillende groepsactiviteiten. Ouders beheren de schoolbibliotheek en organiseren de uitleen en inname van boeken. Luizenouders kijken na elke vakantie of de leerlingen luizenvrij zijn. Verkeersouders organiseren verschillende verkeersveiligheidsactiviteiten zoals bijv. een fietskeuring en het verkeersexamen.

Verder ondersteunen ouders de school door bijvoorbeeld met leerlingen te lezen, begeleiden bij het maken van werkstukken, tijdens de creatieve ochtenden en Acadin. Ook ondersteunen ze de school door bijvoorbeeld excursies, schoolreizen en sportactiviteiten mede te begeleiden.

Samenwerking met Saxion Enschede en Deventer; Opleidingsschool

Onze school is sinds 2010 een opleidingsschool. Dat betekent dat we in samenwerking met Saxion Hogeschool, studenten opleiden en begeleiden tot het beroep van leerkracht. De samenwerking tussen het opleidingsinstituut en de opleidingsschool is vastgelegd in een convenant. Voor onze school betekent dit een plaatsing van maximaal iedere groep 1 student, i.v.m. het aantal groepen, meestentijds verdeeld over alle leerjaren.

Studenten leren het vak onder begeleiding van mentoren en een schoolopleider binnen de basisschool. De theorielessen worden verzorgd op de Pabo, waarbij de transfer gemaakt wordt met de praktijk. Binnen een opleidingsschool is er sprake van verschillende verantwoordelijkheden: mentoren, schoolopleider (OIDS), instituutopleider (begeleider van studenten vanuit het opleidingsinstituut), directie, bestuur.

*De rolbeschrijvingen, behorende bij deze functies zijn vastgelegd in een apart document. Dit is beschikbaar op school.

Het opleiden

In een opleidingsschool wordt op een hedendaagse manier vormgegeven aan het opleiden van aanstaande collega's. Doordat de studenten 2 dagen in de week op de basisschool aanwezig zijn (donderdag en vrijdag), kunnen de leerkrachten van de school hun ervaring overdragen en via de

studenten op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op onderwijsgebied. Een positieve bijkomstigheid hierbij is dat er meer handen in de groepen zijn om de leerlingen te ondersteunen.

Voor de studenten betekent deze vorm van samen opleiden (leren) dat de praktijk in een veel betere verhouding komt te staan tot de theorie. Het leren van het beroep sluit meer dan voorheen aan op de alledaagse schoolpraktijk. Studenten ervaren meer en begrijpen daardoor beter waarom ze zich de theorie eigen moeten maken. Als basisschool zijn we dus medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van toekomstige leerkrachten. Dat vinden we prettig, want we vinden dat er goede mensen voor de klas moeten komen. Hiervan zijn de leerkrachten zich bewust en zij zijn voor de studenten het goede voorbeeld.

De verbinding tussen de lerarenopleiding en het werkveld moet versterkt worden. Dit is ook de mening van onze overheid. Het ministerie trekt dan ook geld uit voor de opleiding van leraren binnen opleidingsscholen.

Wat betekent dit voor de praktijk:

Schoolopleider

Voor onze school wordt de functie van schoolopleider vervuld door een van de leerkrachten. Dit is degene, die binnen de school contacten onderhoudt met zowel studenten, mentoren als directie. Dit doet hij/zij samen met de instituutopleider van de PABO. Bovendien neemt hij/zij, samen met de directeur, 5 x per jaar deel aan de scholingsbijeenkomsten op het opleidingsinstituut.

Instituutopleider

Deze begeleidt studenten op de basisschool vanuit het opleidingsinstituut. Dit doet hij/zij samen met de schoolopleider.

Directeur

De directeur is het aanspreekpunt voor vragen van studenten omtrent visie en schoolbeleid.

Studenten

De studenten die bij ons op school stage lopen zijn afkomstig van de Pabo Saxion Enschede en Deventer. Zij lopen gedurende 1,5 dag stage in de verschillende groepen. Daarnaast is er op vrijdagmiddag een “ontwerpatelier” waar studenten met elkaar en samen met de schoolopleider werken aan onderwerpen / thema’s die van belang zijn voor de ontwikkeling van studenten, leerkrachten en school.

Kenmerken van een opleidingsschool

Verbetering van de leerresultaten van leerlingen

De allergrootste en belangrijkste opbrengst van de opleidingsschool is vanzelfsprekend de positieve uitwerking op de leerresultaten van leerlingen. Doordat de hele school in het teken van schoolontwikkeling staat, wordt steeds nagedacht hoe het team zich moet ontwikkelen om een optimale bijdrage te kunnen leveren aan de leeropbrengsten van leerlingen. Door een onderzoekende houding kunnen leraren vaststellen en evalueren welke aanpak bij elke leerling de beste resultaten oplevert.

Opleiden van studenten in de school

Studenten worden in de school opgeleid, waardoor zij tijdens de opleiding een beter beeld krijgen van het leerkracht zijn. Tevens brengen zij nieuwe ideeën vanuit de lerarenopleiding de school binnen, waardoor zittende leerkrachten geïnspireerd kunnen raken. Studenten worden voor een groot deel begeleid en opgeleid door leerkrachten binnen de school. Dit levert een bijdrage aan de professionele ontwikkeling van zowel leraren als studenten.

6.6 OP8. Toetsing en afsluiting

Niet-methode gebonden toetsen

Een overzicht van toetsen/ observaties die in dit kader door de school worden ingezet:

Vak/ Groep	1	2	3	4	5	6	7	8
Taal	CITO*	CITO*						
Lezen		FB	DMT	DMT	DMT	DMT	DMT	DMT
Begrijpend lezen				CITO-BL	CITO-BL	CITO-BL	CITO-BL	CITO-BL
Begrijpend luisteren			CITO-BL	CITO-BL				
Spelling			CITO-SP	CITO-SP	CITO-SP	CITO-SP	CITO-SP	CITO-SP
Rekenen	CITO*	CITO*	CITO-RW	CITO-RW	CITO-RW	CITO-RW	CITO-RW	CITO-RW
SEO	ZIEN	ZIEN	ZIEN	ZIEN	ZIEN	ZIEN	ZIEN	ZIEN
WO								
Talentvolle kinderen	DHH		DHH		DHH			
PRÉ-ADVIES							IEP	
EIND								IEP

Verklaring van de afkortingen:

CITO*	Alleen dan wanneer nodig. Vanaf 2020 zal CITO voor de groepen 1 en 2 worden afgeschaft. We volgen scherp de ontwikkelingen op dit gebied.
FB	Fonemisch Bewustzijn
CITO BL	Begrijpen luisteren/- lezen (vanaf eind groep 4)
CITO RW	Rekenen en wiskunde
CITO DMT	Drie minuten toets
LVS	Leerlingvolgsysteem
SEO	Sociaal emotionele ontwikkeling
DHH	protocol hoogbegaafde leerlingen
IEP	naam van de eindtoetsen in groep 7 en 8

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Het volgen van de ontwikkeling van onze leerlingen is een doorlopend, cyclisch proces (zie hiernaast). Op basis van methode gebonden toetsen (gr 3), resultaten verkregen uit het programma Snappet (vanaf groep 4) en onafhankelijke, landelijk genormeerde (CITO)-toetsen wordt digitaal vastgelegd hoe de ontwikkeling van het kind verloopt. Alle toetsresultaten, zowel de methode

gebonden toetsen in groep 3 als niet methodegebonden, worden na afname ingevoerd in Parnassys. Om te zorgen dat een ieder op dezelfde wijze omgaat met de afname van de Cito toetsen is een protocol opgesteld. ([bijlage 6 van het zorgplan](#)).

Daarnaast zijn we bezig met het implementeren van het sociaal-emotionele leerlingvolgsysteem ZIEN, uitbreiding op het leervolgsysteem van Parnassys. Het programma Snappet legt de vorderingen, resultaten en de ontwikkelingscurves van de leerlingen vast in een web based omgeving. Veel andere leerlinggegevens worden bijgehouden in het administratiesysteem Parnassys, hiervoor zijn door de intern begeleider verschillende notitie- en plancategorieën gemaakt. Verslagen van externe contacten die bij ons digitaal aangeleverd worden, kunnen in het programma worden gehangen en zijn via dit programma per leerling inzichtelijk. Verder gebruiken we een aantal formulieren en formats die niet in Parnassys opgenomen kunnen worden, waaronder de diverse formulieren vanuit het samenwerkingsverband, formulieren vanuit de GGD en andere externe instanties, deze verslagen en formulieren worden opgeslagen in de map office 365. Blijft dat deze administratie niet volledig digitaal kan zijn i.v.m. handtekeningen voor toestemming van ouders en er i.v.m. privacy veel rapportages per post of ter tafel uitgereikt worden, deze papieren versie wordt in de zorg map van de groep opgeruimd, deze mappen staan in de kast in de IB-kamer. Deze vorm van administreren geeft ons een duidelijk en overzichtelijk beeld van de ontwikkeling van iedere leerling, zodat wij kunnen signaleren, diagnosticeren, remediëren en evalueren. Hierdoor zal de overdracht naar een andere groep/leerkracht duidelijk en helder zijn en kunnen wij de continuïteit van de geboden zorg waarborgen.

Eindtoets groep 8

Op ODBS de Holterenk nemen we de IEP-Eindtoets af voor alle leerlingen van groep 8, behoudens wettelijke uitzonderingen. Daarnaast heeft de school naar leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften een zorgplicht.

Deelname niet altijd verplicht

Voor onderstaande groepen leerlingen is het maken van een eindtoets wettelijk niet verplicht. Deze leerlingen *mogen* wel aan de Centrale Eindtoets deelnemen.

- Zeer moeilijk lerende leerlingen;
- Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is;
- Leerlingen die vier jaar of korter in Nederland zijn en om die reden de Nederlandse taal onvoldoende beheersen;
- Leerlingen die volgens hun ontwikkelingsperspectief uitstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs binnen de uitstroomprofielen arbeidsmarkt of dagbesteding;
- Leerlingen met een IQ lager dan 75.

Advies praktijkonderwijs

Leerlingen die het schooladvies praktijkonderwijs krijgen, zijn niet per definitie uitgezonderd van

verplichting op een eindtoets. Wanneer de leerling niet onder de ontheffingsgronden eindtoetsing valt, is het verplicht dat de leerling een eindtoets maakt.

6.7 SK1 Veiligheid & SK2 pedagogisch klimaat

Een goed pedagogisch klimaat is essentieel voor onze leerlingen. Wij doen er dan ook alles aan om ervoor te zorgen dat de leerlingen zich veilig voelen op school en dat de school een plek is waar zij graag zijn. Veiligheid creëren we door het bieden van duidelijkheid, voorspelbaarheid en structuur. Dit is onder andere terug te zien in het gebruik van dagritmeborden en het hanteren van duidelijke afspraken en regels. Onze leerlingen worden betrokken bij het maken van afspraken en het creëren van een fijne sfeer in de klas en in de school. Tijdens lessen wordt geregeld gericht aandacht besteed aan de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen. We vinden het belangrijk dat medewerkers leerlingen op een positieve manier benaderen, zodat het zelfvertrouwen van de leerling wordt vergroot. Daarnaast is van belang dat personeelsleden in staat zijn om te anticiperen op het gedrag van leerlingen en moeilijk verstaanbaar gedrag kunnen vertalen naar een hulpvraag vanuit de leerling. **De gouden weken** aan het begin van ieder schooljaar staan bij ons in het teken om actief aan de slag te gaan met het pedagogisch klimaat. Alle leerkrachten brengen dan hun eigen klas in kaart en dit wordt vervolgens weer besproken met het gehele team. Het boek en de methode 'grip op de groep' biedt ons de methodische houvast.

Het sociaal-emotioneel functioneren van onze leerlingen wordt middels Zien in kaart gebracht. **Zien** stelt ook concrete doelen op, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar veel sova-methoden en -materialen. Dit door observaties goed te analyseren. Het Zien! expertsysteem hanteert zeven dimensies, waarvan twee dimensies informatie geven over het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling (signaaldimensies). De overige vijf dimensies gaan in op de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied (vaardigheidsdimensies). Ook kunnen leerlingen een tweetal vragenlijsten invullen die dezelfde dimensies bevragen. Met Zien kan je het hele proces van handelingsgericht werken doorlopen: van signaleren tot handelen. Op die manier word je als leerkracht geholpen bij het opstellen van een aanpak, zowel voor de groep als voor de leerling.

Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen zich kunnen ontwikkelen binnen een rustige, ontwikkelingsgerichte werkomgeving heeft Stichting ROOS voor al haar scholen een **veiligheidsprotocol** opgesteld (het veiligheidsprotocol ligt ter inzage bij de directie). Ook bij ons op school vinden we dat goede leerprestaties bereikt kunnen worden als leerlingen en leerkrachten met plezier naar school gaan. Een veilig klimaat en een prettige sfeer dragen hier sterk aan bij. Respect voor elkaar staat bij ons hoog in het vaandel en algemene fatsoensnormen en goede omgangsvormen vinden we belangrijk. Daarom hebben we op oids de Holterenk afgesproken dat we naast het veiligheidsprotocol een **gedragsprotocol** hanteren waaraan alle betrokkenen zich moeten houden. Het gedragsprotocol en het veiligheidsprotocol zijn terug te vinden op de website www.holterenk.nl.

Onze school monitort jaarlijks de beleving van veiligheid en welbevinden van onze leerlingen uit de groepen 6 t/m 8 met een gestandaardiseerd instrument vanuit Venster PO. De enquête wordt geanalyseerd met het team en de leerlingen uit de desbetreffende groepen en hier worden actieplannen gemaakt samen met de leerlingen en leerkrachten.

Onze school heeft een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. Zij houdt zich actief bezig met het beleid tegen pesten en als aanspreekpunt kan zij dienen bij het optreden van pesten

6.8 OR1 Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Eindresultaten

Uit scholen op de kaart en de Diepte-analyse Eindtoets blijkt dat de eindresultaten van odbs de Holterenk in twee van de afgelopen drie jaren boven de ondergrens lagen. Odb's de Holterenk verwacht niet dat de eindresultaten in 2018-2019 eveneens van voldoende niveau zullen zijn. Niet alle leerlingen voldoen aan de referentieniveaus.

In 2017-2018 hebben alle leerlingen op de IEP-Eindtoets de volgende resultaten gescoord op:

-NL-Lezen	89% 2F en 100% 1F
-NL-Taalverzorging	50% 2F en 94% 1F
-Rekenen	31% 1S en 94% 1F

Leerlingpopulatie

De leerlingpopulatie is in kaart gebracht in het document 'Leerlingpopulatie odbs de Holterenk. Odb's de Holterenk heeft schoolambities voor Opbrengstgericht en Passend Onderwijs (OPO) opgesteld op basis van de kenmerken van de leerlingpopulatie.

Vaardigheidsgroei

In de School- en Groepsbespreking van OPO worden gemeten of het onderwijs passend en opbrengstgericht is geweest aan de hand van de resultaten op de Cito tussentoetsen Midden en Eind 2x per jaar gemeten. Daarbij zijn er 3 indicatoren: Vaardigheidsgroei, Leerdoelbeheersing (Cruciale doelen) en Betrokkenheid. De indicator Betrokkenheid bestaat uit Leerplezier en het evenwicht tussen Leerpijn en Leergemak.

Doublures

Odb's de Holterenk streeft naar een percentage zittenblijvers in groep 3 t/m 8 van minder dan 2%. Het percentage doublures (ParnasSys Doorstroom) was in de afgelopen 5 jaren niet hoger dan 1,5%.

Verlenging kleuterperiode

Odb's de Holterenk streeft naar een percentage leerlingen met een kleuterverlenging van minder dan 10%.

Eigen aspecten en eigen ambities van kwaliteit

- de school heeft doelen geformuleerd die passen bij hun leerlingpopulatie;
- de school heeft geanalyseerd of de zelf gestelde doelen bereikt zijn en daar conclusies uit getrokken voor de effectiviteit van het onderwijs;
- de school heeft doelen geformuleerd op meerdere ontwikkelingsgebieden;

6.9 OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen

Odbs de Holterenk volgt de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen met behulp van Zien! en werkt zonnig aan interventies vanuit dit volgsysteem. Zij gebruikt de methode 'Leefstijl' voor sociaal-emotioneel leren.

6.10 OR3. Vervolgsucces

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school

Odbs de Holterenk heeft jaarlijks meerdere overlegmomenten met de scholen van het voortgezet onderwijs. Uit de gesprekken met de leerkracht, intern begeleider en/of directeur komt naar voren dat nagenoeg alle leerlingen na drie jaren voortgezet onderwijs op het niveau zitten dat door de basisschool is geadviseerd. Er stromen vrijwel geen leerlingen op of af. Dit wordt gemonitord in 'Scholen op de kaart'.

De school legt de eigen adviezen naast de ontwikkelingen in het vervolgonderwijs en verbindt daar zo nodig conclusies aan.

6.11 KA1 Kwaliteitszorg

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbetert op basis daarvan het onderwijs.

Domein	Doelen	Meetbaar of merkbaar	Instrument/ methode
Onderwijsproces	Ons onderwijsaanbod is afgestemd op de kern doelen, gericht op een brede ontwikkeling en eigentijds.	Het oordeel van buitenstaanders en deelnemers.	Audit Inspectie Leerlingenraad Ouders
	We kennen de ontwikkeling van onze leerlingen en stemmen ons onderwijs daarop af.	Het oordeel van deskundige buitenstaanders.	Audit Inspectie
	De school heeft een specifiek profiel.	Het oordeel van buitenstaanders en deelnemers.	Audit Leerlingen Ouders
Leerlingen	De leerlingen voelen zich veilig.	100% van de leerlingen geeft aan zich veilig te voelen.	Veiligheidsmonitor
	De school haalt resultaten op de kernvakken die passen bij de leerlingen-populatie.	De resultaten bij taal en rekenen liggen op of boven het gemiddelde van vergelijkbare scholen.	Tussentoetsen CITO Eindtoets IEP Referentieniveaus
	De leerlingen vervolgen met succes hun loopbaan in het onderwijs.	85% van de leerlingen zit na twee jaar in de stroom die geadviseerd is.	Doorstroom-monitor
	De leerlingen zijn tevreden over school.	De leerlingen beoordelen de school gemiddeld met een 8 of hoger.	Tevredenheidsonderzoek leerlingen Leerlingenraad

Leraren	Onze leraren zijn vakbekwaam.	Het oordeel van professionele buitenstaanders.	Audit Inspectie
	De leraren zijn eigenaar van hun eigen professionele ontwikkeling.	Iedere leraar beheert zelf zijn portfolio en bespreekt dit met de leidinggevende.	Leraar dossier Gesprekkencyclus ROOS
	De leraren zijn tevreden over hun werkplek.	De leraren beoordelen de school gemiddeld met een 8,0 of hoger.	Tevredenheids-onderzoek leerkrachten MR
Ouders en belanghebbenden	Ouders zijn tevreden over de school van hun kinderen.	De ouders beoordelen de school gemiddeld met een 7,5 of hoger.	Tevredenheids-onderzoek ouders Koffieochtenden Workshop avond
	De school werkt effectief samen met partners	Partners beoordelen de samenwerking als effectief.	Vragenlijst
Financiën	De school benut de financiële middelen volledig.	De exploitatie is sluitend en de middelen worden doelmatig besteed	Begroting en exploitatie tijdens Q besprekingen Jaarplan
Gebouw	Het schoolgebouw ziet er aantrekkelijk uit en wordt optimaal benut voor het onderwijs.	Belanghebbenden beoordelen de aankleding en gebruik positief.	Tevredenheids-onderzoeken leerlingen, leerkrachten en ouders.

6.12 KA2. Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en de schoolleiding functioneert transparant en integer.

In het school- en jaarplan worden jaarlijks ambities en doelen gesteld. Onderdeel van het Schoolplan is de professionalisering van de medewerkers middels teamscholing of individuele trajecten.

In het schooljaar 2017-2018 en 2018-2019 volgden de medewerkers de teamscholing daltononderwijs, welke allen met goed gevolg hebben afgerond. De intern begeleider (IB) gaat in september 2019 de training Opbrengstgericht en Passend Onderwijs volgen en zowel de IB-er als de directeur sluiten aan bij de werkgroep focusPO binnen de eigen stichting.

De directeur heeft in 2018 deelgenomen aan een cursus over effectief leiderschap van Steven Covey. Alle leerkrachten hebben of halen binnenkort hun bevoegdheid tot het geven van de gymnastieklessen aan de groepen 1 t/m 8.

De daltoncoördinator heeft in 2018 met goed gevolg haar studie dalton coördinator afgerond aan Saxion Deventer.

De leerkrachten van groep 1 en 2 hebben in het schooljaar 2018-2019 de cursus 'kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong' met goed gevolg afgerond.

De professionele ontwikkeling van de leerkrachten en directeur wordt vastgelegd in het Personeelsdossier Raet en DDGC gesprekkencyclus. De DDGC-gesprekkencyclus is september 2018 ingevoerd binnen de ROOS-scholen. Tot nu toe zijn er op onze school geen startende leerkrachten m.b.v. dit instrument begeleid.

De IB-er heeft actief deelgenomen aan de training Opbrengstgericht en Passend Onderwijs en verzorgt samen met de directeur de implementatie hiervan in de school.

De directeur neemt actief deel aan de beleidsgroep ICT, e-learning en 21ste eeuwse vaardigheden op bestuursniveau en heeft hierbij de kartrekkersrol. Ook neemt hij deel aan de beleidsgroep dalton en onderwijsidentiteit.

De school is voornemens om intern te gaan werken met professionele leergemeenschappen (PLG). Deze zullen dan ook geformeerd worden gedurende de studie tweedaagse van september 2019. Ook zijn er medewerkers die op bestuurs- op gemeentelijk niveau samenwerken met andere partijen in netwerken en kenniskringen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Op bestuursniveau: kenniskring groep 3, kenniskring ib-ers ROOS/SWV, kenniskring ICT, beleidsgroep Onderwijs en Kwaliteit en beleidsgroep Passend Onderwijs.
- Op niveau van het Samenwerkingsverband: kenniskring ib-ers SWV Twente-Noord, kennisdeling door E&T en NT2-Palet.
- Op gemeentelijk niveau: werkgroep doorlopende leerlijn van peuters naar groep 1/2, werkgroep cultuureducatie, werkgroep Onderwijskansen, samenwerking met de bibliotheek, werkgroep onderwijs-zorg, samenwerking met leerplichtambtenaren.

6.13 KA3. Verantwoording en dialoog

De school legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog

Odbs de Holterenk overlegt minimaal 6x per jaar met de Medezeggenschapsraad over het onderwijskundig beleid, personeel/formatie, huisvesting en financiën.

Odbs de Holterenk legt verantwoording af over de behaalde doelen en resultaten aan ouders en personeel door middel van de Schoolgids, School-/Jaarplan, Jaarverslag (Scholen op de kaart) en Opbrengstenanalyses.

In 2017-2018 is op bestuursniveau een nieuw Kwaliteitskader ontwikkeld met als onderdeel de Schoolzelfevaluatie. Tevens zal odbs de Holterenk starten met de implementatie van OPO (Opbrengstgericht en Passend Onderwijs) als het vervolg op HGW (Handelingsgericht werken) en OGW (Opbrengstgericht werken). Dit brengt een nieuwe wijze van evalueren van het schoolbeleid en de opbrengsten met zich mee. We zitten hiermee in de implementatiefase.

6.14 Onderwijsplannen

Onderwijsplan taal en technisch lezen groep eind 4-8

Onderwijsplan taal en technisch lezen groep eind 4-8	
Schoolambities	Gemiddelde realistisch uitstroom is gesteld: P20 = VIX 65 & P80 = VIX 35
Onderwerp	Taal en lezen groep eind 4-8
Leertijd: 10 uur per week	
Leerlijn Voor groep 3 hanteren wij de methode Veilig Leren Lezen Kim Versie. Wij gebruiken in de groepen 4 t/m 8 de methode 'Taal op maat' en 'Nieuwsbegrip XL'. Wij bieden dit aan met behulp van Snappet. De volgende onderwerpen komen in de methode 'Taal op maat' onder meer aan de orde: 1. Leesvaardigheid 2. Luistervaardigheid 3. Schrijfvaardigheid 4. Spreekvaardigheid 5. Woordenschat 6. Taalbeschouwing / grammatica In de methode 'Nieuwsbegrip XL' gebruiken wij de woordenschat- en andere tekstsoort lessen op Snappet.	
Didactisch handelen taal • In de groepen 3 t/m 8 wordt er gewerkt met een kwartiertjesrooster. • In groep 3 wordt er gewerkt met raketleerlingen (zwakke groep), de maanleerlingen (gemiddelde groep) en de zonleerlingen (sterke groep). • De sterke groep (groene-groep) kan na een introductie en verkorte instructie aan het werk. De gemiddelde groep (gele-groep) kan na de basisinstructie aan het werk. Voor de taallessen wordt per lesdoel gekeken welke leerling extra instructie behoeft (rode-groep). • Dyslectische leerlingen kunnen gebruik maken van de voorleesfunctie op Snappet	Didactisch handelen lezen • De groepen 3 t/m 8 lezen dagelijks 1 minuut woordrijtjes. • De groepen 3 t/m 8 lezen 4x in de week circa 30 minuten uit een boek op eigen niveau. Daaronder vallen ook werkvormen als leeskriebels, duo-lezen en tutor-lezen, km-lezen, leeskisten. • Wij werken volgens het dyslexie-protocol. • Wij streven ernaar om minimaal 4x in de week voor te lezen. • Vanaf groep 5 wordt er een boekpresentatie gegeven. • Wij beschikken over een actuele schoolbibliotheek. • In de groepen 1 t/m 8 promoten we maandelijks boeken.
Didactische strategieën We leren alle leerlingen de basisstrategieën aan. Deze moeten beheerst worden en begrepen. Daarnaast is er ruimte voor de variastrategieën voor de leerlingen die dit aankunnen. Bij het (begrijpend) lezen laten we leerlingen werken volgens handelingswijzers, die de leerlingen stapsgewijs de juiste strategie aanleert. Als visuele ondersteuning gebruiken we per strategie een strategiekaart.	Differentiatie Differentiatie vindt op verschillende manieren plaats: per les door de indeling in drie niveaugroepen. We gebruiken hiervoor de volgende indeling: • Instructieafhankelijke groep (deze groep krijgt verlengde instructie; rode groep) • Instructie groep (deze groep heeft voldoende aan de basisinstructie; gele groep) • Instructie onafhankelijke groep (deze groep kan na korte instructie, zelfstandig verwerken; groene groep)

Modellen Bij het modellen is de leerkracht degene die voordoet. Nb: Als je stopt om het hardop denken voor te doen, kunnen de leerlingen een vinkje zetten in de tekst. Dan kun je later terugkomen op waar je gestopt bent en waarom je daar stopte. Bij het modellen beginnen de zinnen doorgaans met het woord 'ik': ik denk dat ..., ik vraag me af ...	
Organisatie Wij geven ons onderwijs vorm d.m.v. het kwartiertjesrooster. De leerlingen worden per lesdoel ingedeeld in drie niveaugroepen; rode-groep (instructie afhankelijke leerlingen), de gele groep (instructiegevoelige leerlingen) en de groene-groep (instructie onafhankelijke leerlingen). Na 5 weken vindt er een meetmoment plaats d.m.v. een toets. Naast de methodetoetsen vinden er twee keer in het jaar ook cito-toetsen plaats (DMT en AVI). VLL bestaat uit 12 kernen die gemiddeld 12 tot 17 dagen duren. Na een kern vindt er een meetmoment plaats d.m.v. een letter- en leestoets. Naast de methodetoetsen vinden er twee keer in het jaar ook cito-toetsen plaats (DMT en AVI).	
Lesmodel Wij maken bij de instructie taallessen gebruik van het DIM-model. Hierbij maken wij ook zo veel mogelijk gebruik van concreet materiaal, spelmateriaal en coöperatieve werkvormen. Onze lessen bestaan uit de volgende fasen: 1. voorkennis activeren en betrokkenheid creëren 2. introductie 3. instructie 4. zelfstandige verwerking 5. reflectie 6. vooruitblik	School en -groepsbespreking Twee keer per jaar worden de Citotoetsen geëvalueerd op school en- groepsniveau. Hierbij wordt gekeken hoeveel de leerlingen vooruit zijn gegaan qua VS en gemiddeld per groep. Dit vindt plaats in februari en juni/juli. De leerkrachten maken een analyse van de gemaakte toetsen per groep en indien nodig per leerling. Twee keer per schooljaar vindt een school- groepsbespreking plaats. Heeft de leerkracht nog hulpvragen dan kan dat nog besproken worden en indien nodig worden enkele individuele leerlingen besproken.
Toetsing/Controle Twee keer per jaar evalueren we de ontwikkeling van technisch lezen en AVI bij de leerlingen n.a.v. de Citotoetsen 3.0 in januari en juni. Groep 7 en 8 DMT en AVI (daar waar nog niet gehaald) toetsen midden en eind. De Cito spelling toetsen worden volgens het onderstaande schema afgenomen. We passen daar waar nodig het af te nemen leesniveau aan. Dit om te voor komen dat kinderen een tekst lezen waar ze te veel door gefrustreerd raken. Hierbij wordt gekeken naar de groei per leerling. Naar aanleiding van deze evaluaties wordt bekeken of een leerling op het juiste niveau technisch lezen beheerst en welke acties we als school/per groep gaan uitvoeren. Schema DMT/AVI: januari midden toetsen - juni eind toetsen Afspraken toetsafname: Indien de onderwijsbehoeften van een kind dit vraagt mag er gewerkt worden met de handeling wijzers. Dit vermelden in het OPP en ParnasSys. Toets afname kan ook geschieden in een aparte ruimte i.v.m. overprikkeling. Dit ook vermelden in het OPP/ParnasSys. Bij vermoeden van Dyslexie wordt het Protocol Dyslexie en leesproblemen gevolgd.	

Onderwijsplan spelling groep eind 4-8

Onderwijsplan spelling groep eind 4-8	
Schoolambities	Gemiddelde realistisch uitstroom is gesteld: • 30% III op VMBO BB/KB V/ IV • 70% III op VMBO TT/III/II/I
Onderwerp	Begrijpend lezen groep eind 4-8
Leerlijn Wij gebruiken als uitgangspunt de leerlijn Spelling van SLO. Die is opgebouwd uit de referentieniveaus: 1F, 2F en 3F tot de groepen 4 t/m 8. Voor groep 3 hanteren wij de methode Veilig Ieren Lezen Kim versie. De cruciale leerdoelen zijn per half jaar opgenomen als aanhangsel bij het onderwijsplan.	Leertijd Minimaal 3 uur per week
Didactisch handelen Didactische fasering: We onderscheiden verschillende fasen in het leerproces: bij het aanvankelijk spellen (gr.3), dat een geheel vormt met aanvankelijk lezen, staat het spellen van klankzuivere, eenlettergrepige woorden centraal. Bij het voortgezet spellen groep 4 t/m 8 gaat het om het spellen van meerlettergrepige niet klankzuivere woorden en werkwoordspelling. We maken hierbij gebruik van de vijf basiscategoriën: 1. Luisterwoorden 2. Klank-/regelwoorden 3. Weetwoorden 4. Regelwoorden meervoud en verkleinen 5. Werkwoorden.	
Lesmodel Bij de lessen die over een nieuwe spellingsregel gaan, hanteren we het directe instructiemodel (DIM-model). Dit model bestaat uit de volgende fasen: lesdoel benoemen, ophalen voorkennis, instructie, begeleide inoefening, verwerking en evaluatie (feedback).	
Modellen Bij het modellen is de leerkracht degene die voordoet. Nb: Als je stopt om het hardop denken voor te doen, kunnen de leerlingen een vinkje zetten in de tekst. Dan kun je later terugkomen op waar je gestopt bent en waarom je daar stopte. Bij het modellen beginnen de zinnen doorgaans met het woord 'ik': ik denk dat ..., ik vraag me af	
Didactische strategieën We proberen waar dit kan één strategie te hanteren. Dit zowel bij spelling als bij werkwoordspelling. Waar het kan laten we leerlingen werken volgens een handelingswijzer, die de leerlingen stapsgewijs de juiste strategie aanleert. Als visuele ondersteuning gebruiken we per strategie een strategiekaart (opzoekboekje).	Differentiatie Per les werken we in drie groepen: basis, instructieafhankelijk en instructieonafhankelijk. De leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, ontvangen van ons verkorte instructie en verwerkingsstof die een beroep doet op meer inzicht. Voor de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, geven we instructie in kleinere stappen; gebruiken we materialen om de mentale handelingen te ondersteunen en herhalen indien nodig de aangeboden leerstof.
Organisatie We werken vanuit de Daltonprincipes (zelfstandigheid, verantwoordelijk, samenwerken en reflectie). Naar aanleiding van de voorttoetsen weten de leerlingen in welke instructiegroep zij ingedeeld zijn. Op het	

planbord/whiteboard kunnen de leerlingen zien welke lessen zij moeten volgen/maken. Op de doelenmuur zijn de doelen die centraal staan te vinden.

We werken per periode van 3 weken, waarin drie spellingsregels aangeboden worden. Er wordt gewerkt met een voor- en natoets in de vorm van een dictee. Zowel de leerlingen en de leerkracht houden de vorderingen bij. Op basis van de resultaten delen we de instructiegroepen in. Aan het eind van de periode (3 weken) worden de kinderen opnieuw getoetst en kijken we of de leerlingen de doelen beheersen. Indien het doel niet beheerst wordt, krijgt de leerling extra instructie/verwerkingsmateriaal gedurende de volgende periode.

In groep 3 wordt gewerkt met Veilig Leren Lezen, deze bestaat uit 12 kernen die gemiddeld 12 tot 17 dagen duren. Na elke kern is er een letter-/woorddictee, waardoor de vorderingen bijgehouden kunnen worden.

Dagelijks wordt er in groep 3 t/m 8 een dictee van zes tot tien woorden afgenomen als extra inoefening.

Leermaterialen

Groep 3: methode Veilig Leren Lezen – Kim versie

Groep 4 t/m 8: leerlijnen SLO, verwerking met o.a. Snappet

Toetsing/Controle

Twee keer per jaar evalueren we de ontwikkeling van Spelling bij de leerlingen n.a.v. de Citotoetsen begrip lezen 3.0 in januari en juni. Groep 7 en 8 toetsen midden Cito i.v.m. de IEP toets. De Cito spelling toetsen worden volgens het onderstaande schema afgenomen.

Hierbij wordt gekeken naar de groei per leerling. Naar aanleiding van deze evaluaties wordt bekeken of een leerling op het juiste niveau spelling beheerst en welke acties we als school/per groep gaan uitvoeren.

Schema spelling:

januari midden toetsen - juni eind toetsen

De toetsen uit de methode taal op maat worden afgenomen op de daarvoor aangegeven momenten. Iedere les wordt gestart met een dictee en klassikaal besproken.

Afspraken toetsafname:

Indien de onderwijsbehoeften van een kind dit vraagt mag er gewerkt worden met de handeling wijzers (overzicht categorieën). Dit vermelden in het OPP en Parnassys.

Toets afname kan ook geschieden in een aparte ruimte i.v.m. overprikkeling. Dit ook vermelden in het OPP/Parnassys.

Bij vermoeden van Dyslexie wordt het Protocol Dyslexie en leesproblemen gevolgd.

Onderwijsplan rekenen groep 3-8

Onderwijsplan rekenen groep 3-8	
Schoolambities	Gemiddelde realistisch uitstroom is gesteld: P20 = VIX 65 & P80 = VIX 35
Onderwerp	Rekenen groep 3-8
Leerlijn We gebruiken de methode onafhankelijk leerlijn rekenen vanuit de SLO doelen. De leerroute binnen Snappet zijn gekoppeld aan deze doelen. Deze eindigt minimaal bij referentieniveau 1S. De cruciale leerdoelen zijn per halfjaar opgenomen als aanhangsel bij dit onderwijsplan.	Leertijd Streven naar 5 uur rekenen per week
Didactisch handelen Didactische fasering: We doorlopen per leerlijn de volgende fase: begripsvorming, ontwikkelen van oplossingsprocedures, vlot leren rekenen(oefenen/automatiseren/memoriseren) en toepassen/flexibel rekenen.	Didactisch handelen Didactische fasering: Bij de eerste les over een nieuwe procedure hanteren we het directe instructie model (DIM). Dit model bestaan uit de volgende fasen terugblik, oriëntatie, uitleg, begeleide instructie, zelfstandige verwerking, evaluatie, vooruitblik.
Didactische strategieën Tijdens de instructiemomenten maken we gebruik van modeling. We leren alle leerlingen de basisstrategieën aan. Deze moeten beheerst en begrepen worden. Voor de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, geven we instructie in kleinere stappen, gebruiken we concrete materialen (MAB oid) om de mentale handelingen te ondersteunen en te herhalen. Indien de respons van een leerling op het aanbod onvoldoende blijkt te zijn aan het eind van een half jaar, dan kan de leerling aansluiten bij een niveau lager. Indien de respons van een leerling op het aanbod hoger blijkt te zijn aan het eind van een half jaar dan kan de leerling aansluiten bij een niveau hoger. Dit wordt n.a.v. groepsbespreking besloten (Ikr en IB)	Differentiatie Differentiatie vindt op twee manieren plaats: Per les (per leerdoel): door de indeling in drie groepen: ondersteunend, basis en uitdagend (kwartiertjes rooster) Didactisch handelen van de leerkracht is hierbij cruciaal. Na een doelverkenning en een korte instructie verandert de rol van de leerkracht van instruerend naar coachend/begeleidend Per leerdoel: Ieder leerdoel wordt d.m.v. toetsen en de resultaten in Snappet in kaart gebracht of de leerlingen de leerdoelen beheersen (mogelijkheid om te voortoetsen). De leerlingen voor wie dit het geval is, ontvangen verrijkende leerstof. De leerlingen voor wie dit niet het geval is ontvangen herhaalde instructie en extra inoefening.
Organisatie We werken in perioden van 4 weken. In iedere periode staan er vier rekendoelen centraal. Een van de doelen is een doel uit het domein meten, wegen, tijd, geld. Elke periode heeft een week voor herhaling/verdieping en worden de leerdoelen afgetoetst. We hanteren het DIM-model. De verlengde instructie vindt plaats tijdens de les, of de les erna.	Leermaterialen Aan het eind van een half jaar maken de leerlingen de Citotoets die past bij het niveau van de instructiegroep, mits anders is besloten (bv. Eigen leerlijnen). Deze worden individueel ingevoerd in het LVS. Snappet, Wereld in getallen en Kien/reken tijgers zijn de basis/verrijkende materialen.

Onderwijsplan begrijpend lezen groep eind 4-8

Onderwijsplan begrijpend lezen groep eind 4-8	
Schoolambities	Gemiddelde realistisch uitstroom is gesteld: • 30% III op VMBO BB/KB V/ IV • 70% III op VMBO TT/III/II/I
Leerlijn We gebruiken de leerlijn begrijpend lezen uit de methode NieuwsbegripXL. Bij het werken uit Nieuwsbegrip basis én XL wordt gewerkt aan alle kerndoelen voor begrijpend lezen van het basisonderwijs. De cruciale leerdoelen zijn per halfjaar opgenomen als bijlage bij dit onderwijsplan.	Leertijd Minimaal 5 uur per week
Didactisch handelen Didactische fasering: De begrijpend leeslessen hebben een concentrische opbouw, zodat de leerstrategieën regelmatig herhaald worden. Lesmodel: Bij de meeste lessen en zeker die over een nieuwe leesstrategie gaan, hanteren we het directe instructiemodel. Dit model bestaat uit de volgende fasen: lesdoel benoemen, ophalen voorkennis, instructie, begeleide inoefening, verwerking en evaluatie (feedback). <u>Modellen.</u> Bij het modellen is de leerkracht degene die voordoet. • Nb: Als je stopt om het hardop denken voor te doen, kunnen de leerlingen een vinkje zetten in de tekst. Dan kun je later terugkomen op waar je gestopt bent en waarom je daar stopte. Bij het modellen beginnen de zinnen doorgaans met het woord 'ik': ik denk dat ..., ik vraag me af ...	Didactisch handelen Het aanleren van een strategie is het les doel. De strategie staat centraal. Nieuwsbegrip heeft per week één strategie waar het accent op ligt tijdens de instructie. Dan is er een leesdoel. Bij het leesdoel gaat het om de inhoud van de tekst. Wat wil je weten vanuit de tekst. Er is altijd een reden waarom je een tekst leest. De leerkracht bepaalt het leesdoel. <u>Voorkennis.</u> • Het ophalen van voorkennis levert een bijdrage aan leesbegrip. • Het WWW-schema (wie, wanneer, waar, waarom, hoe, wat) kan helpen om structuur aan te brengen in de voorkennis. • Voorkennis is het meest wezenlijk om tot leesbegrip te komen.
Didactische strategieën Nieuwsbegrip biedt 'evidence based' strategieën voor begrijpend lezen. Een stappenplan is een hulpmiddel om de strategieën in samenhang te gebruiken. <u>Sleutelschema's.</u> • Nieuwsbegrip geeft zelf aan welk sleutelschema handig is bij de tekst.	Differentiatie Nieuwsbegrip biedt vijf niveaus: AA-Alfa: bedoeld voor IIn met leesproblemen Niveau AA voor groep 4 Niveau A voor groep 5/6, Niveau B voor groep 7/8, Niveau C voor de betere lezers van groep 8. We bieden leerlingen de leestekst aan die het beste bij het

• Er zijn zeer veel sleutelschema's, maar let op dat de tekst past bij het sleutelschema past. • Het is een manier om te visualiseren of schematiseren. Door 'hardop-denkend' voor te doen hoe de leerkracht als leesexpert een tekst aanpakt, laat hij/zij zien hoe hij/zij een leesstrategie gebruikt om de tekst te doorgronden. Het blijkt niet mogelijk te zijn om een algemeen groepsdoel te stellen. In de groepen zitten veel niveau verschillen. Hierom kiezen wij ervoor om de doelen te stellen in de gemiddelde VS vooruitgang per groep, waarbij een vergelijking wordt gemaakt met de Citotoetsen van een half jaar eerder. (Zie Cito evaluatieformulier) Met Nieuwsbegrip oefenen leerlingen de volgende leesstrategieën: • voorspellen • ophelderen van onduidelijkheden • samenvatten • vragen stellen • relaties/verwijswoorden De wekelijkse handleiding van Nieuwsbegrip XL is duidelijk in hoe je kunt omgaan met de tekst van de week. Er zijn veel mogelijkheden vanuit Nieuwsbegrip. Maar de essentie is modellen: • hardop denkend voordoen. • Eerst de leerkracht ('ik'), • dan met de klas ('wij') en • daarna de leerling ('jij ').	leesniveau van de leerling past. Hierbij werken we groep doorbrekend. Indeling wordt gebaseerd op resultaten van: AVI, DMT en cito begr lezen en beoordeling lkr Woordenschat lessen vanuit nieuwsbegripXL verwerken in plan. Andere tekstsoorten vanuit nieuwsbegripXL beleid opzetten. Sharepoint: gebruik van nieuwsbegrip Sharepoint: School-nieuwsbegrip
Organisatie We maken voorafgaand aan een periode de begrijpend leesles kenbaar welke leerlingen welke leestekst krijgen.	Leermaterialen Nieuwsbegrip teksten en teksten vanuit de zaakvakken natuur/techniek, aardrijkskunde en geschiedenis en studievaardigheden en taal
Woordenschat Voorwaarde om goed te kunnen begrijpend lezen is vaardig zijn in de techniek van lezen en kennis van woordenschat.	School en -groepsbespreking Twee keer per jaar worden de Citotoetsen geëvalueerd op school en- groepsniveau. Hierbij wordt gekeken hoeveel de leerlingen vooruit zijn gegaan qua VS en gemiddeld per

• Er worden vooraf een aantal woorden geselecteerd uit woordgroep (abstracte verhaalwoorden). • De leerkracht geeft uitleg bij de woorden. (website Kentalis) • Tijdens het modelleren kun je terugkomen op de woorden van woordenschat binnen de context.	groep. Dit vindt plaats in februari en juni/juli. De leerkrachten maken een analyse van de gemaakte toetsen per groep en indien nodig per leerling. Twee keer per schooljaar vindt een school-groepsbespreking plaats. Heeft de leerkracht nog hulpvragen dan kan dat nog besproken worden en indien nodig worden enkele individuele leerlingen besproken

Toetsing/Controle

Twee keer per jaar evalueren we de begrijpend leesontwikkeling bij de leerlingen n.a.v. de Cito toetsen begrijpend lezen 3.0 in januari en juni (groep 4 start met E4 begrijpend lezen). Groep 7 en 8 toetsen midden cito ivm IEP toets. De Cito begrijpend lezen toetsen worden volgens het onderstaande schema afgenomen. We passen daar waar nodig het af te nemen leesniveau aan. Dit om te voorkomen dat kinderen een tekst lezen waar ze te veel door gefrustreerd raken.

Hierbij wordt gekeken naar de groei per leerling. Naar aanleiding van deze evaluaties wordt bekeken of een leerling op het juiste niveau het begrijpend lezen beheerst en welke acties we als school/per groep gaan uitvoeren.

Schema BL:

januari midden toetsen - juni eind toetsen

De toetsen uit de methode Nieuwsbegrip (bloklessen) worden afgenomen op de daarvoor aangegeven momenten.

Afspraken toetsafname:

Indien de onderwijsbehoeften van een kind dit vraagt mag er gewerkt worden met de handeling wijzers (overzicht signaalwoorden). Dit vermelden in het OPP en Parnassys.

Toets afname kan ook geschieden in een aparte ruimte i.v.m. overprikkeling. Dit ook vermelden in het OPP/Parnassys.

Bij vermoeden van Dyslexie wordt het Protocol Dyslexie en leesproblemen gevolgd.

Algemene zorgafspraken

Weekplanning/dagrooster van de groep:

Iedere leerkracht evalueert, wat valt op bij een specifieke leerling, bij de aangeboden lessen, in het dagrooster/weekplanning. Dit kan handmatig, maar ook digitaal

In het dagrooster/weekplanning staat aangegeven welke les gegeven wordt, welke instructie de leerling krijgt, wie er hulp buiten de groep krijgen, het doel van de les, evaluatie, subgroepen en bijzonderheden betreffende klaar opdrachten.

Groepsoverzichten (met specifieke doelen van de leerstof eronder geplaatst) worden bijgehouden door de leerkracht n.a.v. toetsen en observaties in februari en juni. Ook analyses worden hierin opgenomen.

Leerlingdossier

Het leerling dossier wordt in Parnassys door de leerkracht bijgehouden.

OPP

Indien een leerling, vanaf groep 6, op een tweede leerlijn gaat werken wordt er een OPP gemaakt en geüpload in Parnassys.

Cito

Cito boekjes worden per schooljaar bewaard. Aan het eind van het schooljaar kunnen ze worden vernietigd.

Twee keer per jaar worden de Citotoetsen geëvalueerd op groepsniveau. Hierbij wordt gekeken hoeveel de leerlingen vooruit zijn gegaan qua VS en gemiddeld per groep. Dit vindt plaats in februari en juni. De leerkrachten maken een analyse van de gemaakte toetsen per groep en dit wordt verwerkt in het groepsoverzicht.

School, groeps en - leerlingbespreking

Aan het begin van het schooljaar vindt een groepsbespreking plaats. Indien nodig worden enkele individuele leerlingen besproken. Na de Citotoetsen in februari en juni vinden de school, groeps en-leerlingbespreking plaats. Indien nodig bespreekt de leerkracht tussendoor met de IB-er één of meerdere leerlingen waar zorgen over zijn.

Individueel plan/OPP in Parnassys

Voor de leerlingen die buiten de groep hulp krijgen vanwege een leerachterstand wordt een OPP gemaakt. Deze leerlingen staan vermeld in het dagrooster/weekplanning. In het OPP staat beschreven waarvoor zij hulp krijgen. Het OPP wordt gemaakt voor leerlingen die op een tweede leerlijn gaan werken vanaf groep 6. Een individueel handelingsplan wordt gemaakt voor leerlingen die in groep 3 t/m 5 zitten en op een ander niveau werken.

Voor leerlingen die kortstondig hulp krijgen om 'bij te spijkeren' wordt geen individueel plan /OPP gemaakt. Dit wordt wel vermeld in het groepsoverzicht, weekplanning, dagrooster..